

NEWS FROM HEGYVIDÉK – PAGE 2

Március 15-e a mi magyar mitológiánk

A Hegyvidék közbiztonságáért és a közösségek építéséért tett erőfeszítésekért, a kimagasló sport- és edzői teljesítményekért, valamint a helytörténeti gyűjtemény pályázatára beküldött kiváló munkákért adott díjakat az önkormányzat március 15-én, nemzeti ünnepünk alkalmából. A Hegyvidéki Kulturális Szalonban tartott megemlékezésen Pokorni Zoltán polgármester mondott ünnepi beszédet.

Miért pont március 15-én ünnepljük az 1848-as forradalmat és az azt követő szabadságharcot? – tette fel a szokatlan kérdést Pokorni Zoltán a Hegyvidéki Önkormányzat idei megemlékezésén. Ünneplhetnénk

március 23-án is – folytatta a gondolatot –, mivel hosszú idő után ekkor alakult újra független magyar kormány. Április 14-e, amikor az országgyűlés elfogadta a Függetlenségi nyilatkozatot, szintén lehet

ne piros betűs nap, vagy április 11-e, amikor az uralkodó szentesítette az „áprilisi törvényeket” – ez az a törvénycsomag, amely letette a polgári Magyarország alapjait. A dualizmus idején, amikor már lehetett ünnepelni '48-at, április 11-e lett a nemzeti ünnepünk. Így volt ez egészen 1927-ig, ekkor vált március 15-e ünnepnappá.

„A nemzeti kormány létrejöttéhez, a nemzeti függetlenség deklarálásához vagy a polgári Magyarország jogi alapjainak születéséhez képest március 15-én nem nagyon

történt más, mint egy nagy hatású tüntetés” – mondta a polgármester, hozzátéve: kollektív emlékezetünkben a történelem jelentős fordulatai nem jogi aktusokhoz, hanem átélt, látványos gesztusokhoz kapcsolódnak. Példaként hozta fel, hogy a huszadik század nagy fordulópontja, a hidegháború vége sem a Helsinki-csúcs, vagy a Reagan–Gorbacsov-találkozóhoz kötődik, hanem a berlini fal lebontásához. A hazai rendszerváltáskor sokkal erősebb gesztus volt a páneurópai piknik, mint bármelyik jogi történés.

Ugyanígy a magyar emlékezetben a cenzúra eltörlése, a sajtószabadság nem az 1848. áprilisi törvények XVIII. törvénycikkét idézik fel, hanem Landerer és Heckenast nyomdagépének lefoglalását.

„Március 15-e, majd az azt követő másfél év rengeteg ilyen gesztust hozott létre, és őrizük az emlékezetünkben ezeket. Ez a mi magyar mitológiánk, ez alapján tájékozódunk a világban, s tudjuk, kik a jók és a rosszak, kik a hősök és az árulók. Amikor a politikáról, közügyekről gondolkodunk, a

mintáink ebből az időszelekből jönnek” – fejtette Pokorni Zoltán, kitérve arra is, hogy hosszú teoretikus vitákat lehet folytatni arról, jó-e a forradalom.

Ő maga sokkal szívesebben vágya „olyan unalmas országok történelmére, amelyek el tudták kerülni a forradalmat, mert szót tudtak érteni egymással a fent és lent lévők, meg tudtak állapodni, így jutottak előrébb, szemben azokkal, akiknek vérell, halállal kellett bármint is kikényszeríteni”. (Folytatás a 3. oldalon)

Koszorúzás a Gesztenyés kertben, a '48-as emlékoszlopnál

Pokorni Zoltán polgármester mondta az ünnepi beszédet

A Zenélő Budapest Huszár Rézfúvós Együttes a megemlékezésen

A zöld Hegyvidék nagy vonzerő

„A Hegyvidék nagy értéke az összefüggő erdő és a számtalan zöld terület. A felméréseink is azt igazolják, hogy az itt élők különösen büszkék a kerület zöldjére és a Normafára” – vezette fel az Urbanisztikai beszélgetések című programsorozat legutóbbi, a zöld területekkel és a fenntarthatósággal foglalkozó rendezvényét a házigazda, Kocsis János Balázs, a Magyar Urbanisztikai Társaság alelnöke.

„Tíz évvel ezelőtt vettük át a Pilis Parkerdőtől a Normafa kezelését. Ez idő alatt annyit gyarapodott az erdő, mintha elültettünk volna kétszázötvenezer fát” – mondta Pokorni Zoltán polgármester, aki szerint a Normafával kapcsolatban az az önkormányzat egyik legfontosabb feladata, hogy Zugligettől Budakesziig minél inkább „széthúzza a használatot”, valamint elkülönítse a használati módokat. A környék rendbetételének részeként

szonylatban kifejezetten szigorúnak mondható. Magasabb, mint néhány budapesti közparkra vonatkozó előírás.

„A Hegyvidék szén-dioxid-kibocsátásának 40%-a a háztartási fűtésre vezethető vissza. Ezt legalább 50%-kal kellene csökkenteni” – hívta fel a figyelmet a fenntartható életmód és az energiahatékonyság összefüggései kapcsán Pálvölgyi Tamás egyetemi docens, hozzátéve: egy átlagos családi ház-

Megkezdődhet a kápolnaépítés

A hívek támogatásának köszönhetően hamarosan megkezdődhet a tervpályázaton kiválasztott, két irányban is kinyitható kis kápolna létesítése az Anna-réten. A Hegyvidéki Önkormányzat által szervezett adománygyűjtés keretében már közel ötvenmillió forint gyűlt össze az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye beruházásában megvalósuló építkezésre.

„Reális közelségbe került az Anna-réti kápolna megépítése” – jelentette be Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek azon a sajtótájékoztatón, amit Pokorni Zoltán polgármesterrel és Soltész Miklóssal, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi

békéért, és azért, hogy Magyarország és a magyar nép sértetlenül kerüljön ki ebből a nagy nemzetközi viharból” – fogalmazott Erdő Péter.

Pokorni Zoltán polgármester arról beszélt, hogy az önkormányzat a főegyházmegyével közösen

Natália nővér látomásában szerepelt, hanem „egy olyan jel, ami nem vonja el a figyelmet a természetéről, ugyanakkor alkalmas az elmélyülésre”. A Normafa nagyon kedvelt pontja a fővárosnak – tette hozzá –, sokan jönnek ide piknikezni, sétálni, sportolni, de legalább ennyire jelentős a szakrális használati mód is, ezért fontos, hogy megfelelő körülmények között lehessen imádkozni itt.

Az önkormányzat az év elején indított adománygyűjtést a kápolna megvalósítására, a hívek eddig több mint 47 millió forintot ajánlottak fel – mondta Pokorni Zoltán. Kiemelte a legjelentősebb adományozókat: egy orvos házaspárt, Márkus Szilviát és Márkus Attilát, valamint a Világ Királynője Engesztelő Mozgalomért Alapítványt, amely már elkészítette a kápolna hangját.

„Most egy sajátos templomépítés kezdődik” – vélekedett Soltész Miklós államtitkár. Szerinte a jelenlegi, háborús, gazdasági nehézségek sújtotta időszakban nem állami, közösségi pénzből, hanem elsősorban önszervezéssel kell felépülnie a kápolnának. Megjegyezte, hogy Kovács Ákos zenész és Eperjes Károly színművész is az adományozók közé léptek elő, és arra buzdítanak mindenkit, hogy aki teheti, segítse az építkezést.

A sajtótájékoztatón elhangzottak szerint a főegyházmegye rövidesen lezárja a vállalkozók pályázatát, így várhatóan hűvös után megkezdődhet a kivitelezés. Erdő Péter bíboros abban bíz, hogy a szeptemberi Mária-ünnepre megnyílnak az új kápolna.

A Hegyvidék alsó, sűrűn lakott részének egyik legnagyobb „oxigéntermelője” a városmajori park

A moderátor szerint a zöld Hegyvidék vonzereje egyben veszélyt is jelent, mivel emiatt időnként a túlhasználat jelei mutatkoznak. Hozzátette, hogy a XII. kerület alsó, sűrűn beépített részén a két nagy parkon, a Városmajoron és a Gesztenyés kertben kívül csak kis „zöld foltok” fordulnak elő. Egyes utcákban egyáltalán nincsenek fák, csupán dézsás növények, amik ugyan segítséget jelentenek, de nem oldják meg a nyaranta erőteljesen érvényesülő hőszigetelés problémáját.

már elbontották a nem oda való épületeket, és több tízezer köbméternyi sirtet hordtak ki az erdőből. A kerület sűrűn lakott részeinek zöldítése nehezen halad, a közművek ugyanis olyan nagy védőtávolságot írnak elő, ami nem teszi lehetővé az újabb fák ültetését – reagált a házigazda problémafelvetésére Pokorni Zoltán. A polgármester arról is beszélt, hogy a hegyvidéki lakóterületeken kötelezően előírt minimum 65%-os zöld területi arány fővárosi vi-

ban nyolc év alatt megtérül egy 50%-os energiamegtakarítással járó beruházás.

A Nemzeti Közfoglalkoztatási Egyetem Víz- és Környezetpolitikai Tanszékének vezetője szerint egy önkormányzatnak nincs elég forrása ahhoz, hogy kellő mértékben támogatást nyújtson a lakosság energetikai beruházásaihoz, ugyanakkor tanácsadó szerepet tölthet be, elősegítve azt, hogy a legoptimálisabb beruházások valósuljanak meg a lakóépületekben. (Folytatás a 3. oldalon)

Soltész Miklós, Erdő Péter és Pokorni Zoltán a sajtótájékoztatóon

pályázatot írt ki 2018-ban az Anna-réti kápolna tervezésére. Mintegy hatvan pályamű közül két körben választotta ki a rangos zsűri Márkus Péter és Koczka Kristóf koncepcióját, amit Merkel Tamás építész segítségével véglegesítettek. A terv erénye a többfunkciós használat lehetősége: az épület zártan maximum húsz fő befogadására alkalmas, egy csoport felé nyílóan mintegy száz embernek lehet szabadtéri misét tartani, míg a füves rét felé kinyitva akár ezren is összegyűlhetnek a kápolna előtt.

A polgármester hangsúlyozta, hogy nem az a több száz fős kö-épület valósul meg, ami valaha

A Hegyvidéki Sportcsarnok és Sportközpont Kft. (MOM Sport)

az alábbi helyiségeket nyilvános pályázati eljárás keretében bérbeadásra kínálja:

	Cím, a bérlet tárgya	A teljes ingatlan helyrajzi száma	A helyiség teljes alapterülete	Bérleti díj minimális összege (Ft + áfa/hó)	Egyéb feltételek
1.	1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 76 m ² alapterületű helyiség	7911/2	76 m ²	380 000 Ft + áfa/hó	A helyiség kizárólag szolárium funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
2.	1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 78,18 m ² alapterületű helyiség	7911/2	78,18 m ²	609 000 Ft + áfa/hó	A helyiség kizárólag vendéglátóegység/büfé funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
3.	1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 172,4 m ² alapterületű helyiség	7911/2	172,4 m ²	862 000 Ft + áfa/hó	A helyiség kizárólag iroda, raktár, sportfelszerelés árusítása funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
4.	1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 34,18 m ² alapterületű helyiség	7911/2	34,18 m ²	170 900 Ft + áfa/hó	A helyiség egyéb, meg nem határozott szolgáltatás nyújtása funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
5.	1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 16,84 m ² alapterületű helyiség	7911/2	16,84 m ²	117 880 Ft + áfa/hó	A helyiség egyéb, meg nem határozott szolgáltatás nyújtása funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
6.	1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 70 m ² alapterületű helyiség	7911/2	70 m ²	297 500 Ft + áfa/hó	A helyiség egyéb, meg nem határozott szolgáltatás nyújtása funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.

A pályázati dokumentációkat személyesen megvásárolni a 1123 Budapest, Csörsz utca 14–16. szám I. emelet alatti irodában (nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9.00–16.00 óráig), illetve elektronikusan igényelni a <http://momspport.hu> honlapon, a hirdetésnél található tájékoztatóban foglaltaknak megfelelően **2023. március 29. nap 9.00 órától 2023. április 14. nap 12.00 óráig** lehet.

A pályázati dokumentáció díja 10 000 Ft + áfa/csomag.

A pályázati dokumentáció megvásárlásának feltételeiről érdeklődni a 06-70/612-8700-as telefonszámon lehet munkanapokon 9.00–12.00 óráig.

A pályázati dokumentáció megvásárlása a helyiségek megtekintésének és a pályázati eljárásban való részvételnek a feltétele.

Móczán Mónika s.k.
ügyvezető

Pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlanok bérbeadására pályázatot hirdet a **2023. március 28. napjától 2023. április 11. napjáig** terjedő időszakban.

A pályázható ingatlanok címe:

1. Bp. XII., Normafa út 1.A. szám alatti, 161 m² alapterületű helyiségcsoport,
2. Bp. XII., Magyar jakobinusok tere 4. 6B. fszt., 140 m² alapterületű helyiség,
3. Bp. XII., Bán utca 6–8. pszt., 115 m² alapterületű helyiség,
4. Bp. XII., Nagyenyed utca 4. szám alatti, 105 m² alapterületű helyiség,
5. Bp. XII., Városmajor utca 21 as. 4. és as. 5. szám alatti, 28 m² és 28 m² alapterületű helyiségek,
6. Bp. XII., Alkotás utca 1. fszt. 3. szám alatti, 50 m² alapterületű helyiség,
7. Bp. XII., Tartsay V. utca 18. szám alatti, 35 m² alapterületű helyiség,
8. Bp. XII., Győri út 12. fszt. 5. szám alatti, 32 m² alapterületű helyiség,
9. Bp. XII., Győri út 12. fszt. 2. szám alatti, 19 m² alapterületű helyiség,
10. Bp. XII., Kiss János altábornagy utca 46. szám alatti, 18 m² alapterületű helyiség,
11. Bp. XII., Nagy J. utca 2. 7. szám alatti, 17 m² alapterületű helyiség,
12. Bp. XII., Városmajor utca 3. as. 2. szám alatti, 15 m² alapterületű helyiség,
13. Bp. XII., Szarvas Gábor út 48/a szám alatti, 14 m² alapterületű helyiség.

A pályázati hirdetmény, amely részletesen tartalmazza az ingatlanok további adatait és a pályázati feltételeket, a pályázat időtartama alatt a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a www.hegyvidek.hu internetes oldalon tekinthető meg.

A pályázati ajánlatok 2023. április 11. napján 16.00 óráig nyújthatók be.

Az érdeklődők kérdéseire a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának dolgozói készséggel adnak felvilágosítást ügyfélfogadási időben vagy a 06-1/224-5943-as telefonszámon.

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

A Hegyvidéki Önkormányzat honlapjának címe:
www.hegyvidek.hu

News from Hegyvidék

The cogwheel train restarts. After a half-year stoppage, the cogwheel train will be running again from April 1. The weekday schedule of route 60 will not change, the Tele-Fogas system introduced last year will remain in place early in the morning and late at night. This means that the shuttle will only start if a previously notified travel request is received. On weekends, the trains will run every 15 minutes during the day, but if there is a greater traffic, the Budapest Transport Center will increase the frequency of the service. Those who want to travel with the Zugligeti Libegő in addition to the newly launched cogwheel, should know that the cable car will not be running from April 17-28 due to maintenance work.

Get ahead of the cogwheel train! Organized by the Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft., on Saturday, April 15, we can start again, running individually or in a relay team, and ahead of them by bicycle – uphill! – the cogwheel train. At a distance of about 4 kilometers from the Diós árok, a 325-meter difference in level must be overcome. Tour competitions also start from the Zugliget Primary School (the distance is approx. 7 km), as well as with the participation of XII. district kindergarteners from the upper terminus of the cogwheel (the distance is approx. 2 km). You can enter the races at the starting locations, no later than 30 minutes before the start. Pre-registration is possible online at shop.hegyvideksport.hu/shop until April 11.

A new machine cleans the sidewalks. The Hegyvidéki Municipality put a new pavement cleaning machine into operation. Although it is the responsibility of condominiums and shops to keep the sidewalks clean according to the capital's decree, the municipality helps them in the lower, densely populated part of the district, as there is much more pedestrian traffic here than in the garden areas. The cleaning machine works in the area bounded

by Böszörményi Rd., Kék Golyó St., Jagelló Rd., Alkotás St., and Avar St. The modern, multi-functional device covers the entire area in one week, cleaning around 20,000 square meters of pavement in that time.

Green waste collection. With the arrival of spring, the garden green waste collection flights also started in the capital. In the XII. district, once a week, on Fridays, green waste placed in bags with the FKF logo and the inscription „Garden green waste collection bag” is delivered to the Employees of the FKF Waste Management Division. The green waste collected in this way (wood and bush clippings, grass clippings, weeds) instead of being sent to an incinerator or a landfill, is returned to nature's cycle after composting.

Lent and Easter crafts, animal petting, tasting of Swabian pastries, as well as a live musical interactive game by Búgócsiga Zenede await families on Saturday, April 1, from 10 a.m. to 1 p.m. in the Szent László Community Center (2 Cédrus St.) in Svábhegy. The program will be held at 10 a.m., which will open by the dance production of the XII. district's German kindergarteners and schoolchildren.

The MOMkult is back. The reopening of the MOM Cultural Center (18 Csörsz St.) on April 1st has been highly anticipated, this is indicated by the fact that all the tickets for many programs have already been sold out. However, it was still possible to reserve a seat for some performances at the time of closing. On April 4, from 7 p.m., John Waters' stand-up show, End of the World, can be heard in English. On April 7 from 8 p.m., Soharóza and Jónás Vera Experiment will perform with their joint musical production Back-Pack, and on April 10 from 7 p.m., singer and guitarist András Lovasi will perform a selection of songs from more than 35 years in his joint concert with his multi-instrumentalist musicians.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

az alábbi ingatlanokat kínálja nyilvános versenyztetés keretében egyfordulós értékesítésre (licit):

	Cím	Helyrajzi szám	Terület	Megnevezése	Megtekinthető	Kikiáltási ár
1.	1124 Budapest, Kiss János altb. u. 55-59. I. lh. fsz. 1A.	Budapest XII. kerület belterület, 8258/1/A/7	65 m ²	lakás (felújítandó)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	bruttó 33 600 000 Ft
2.	1066 Budapest, Teréz krt. 22. fszt. 4.	Budapest VI. kerület belterület, 28878/0/A/11	34 m ²	lakás (felújítandó)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	bruttó 25 000 000 Ft
3.	1122 Budapest, Csaba utca 7/A. III. emelet 2/A.	Budapest XII. kerület belterület, 6867/1/A/24	142 m ²	lakás (felújított)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	bruttó 137 400 000 Ft
4.	1121 Budapest, Árnas út 30. fszt. 1.	Budapest XII. kerület belterület, 10856/0/A/1	72 m ²	lakás (felújítandó)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	bruttó 58 500 000 Ft

Az ingatlanokról készült információs csomagot a www.hegyvidek.hu honlapon, a licithirdetésnél található tájékoztatóban foglaltaknak megfelelően 10 000 Ft + áfa térítési díj ellenében elektronikusan igényelni, továbbá a licit feltételeiről érdeklődni a +36-70/333-5110-es telefonszámon munkanapokon 9.00–12.00 óráig lehet **2023. március 29. napja 9.00 órától 2023. április 12. napja 12.00 óráig.**

Az információs csomagnak a licitálni szándékozó által a fenti határidőben történő megvétele a liciten való részvétel és a megtekintés feltétele!

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

Március 15-e a mi magyar mitológiánk

(Folytatás az 1. oldalról)

Nálunk azonban más a helyzet, hiszen – mint fogalmazott – 1848-ban és 1956-ban nemcsak forradalom, hanem egy idegen, elnyomó hatalom elleni lázadás, szabadságharc is volt. Saját önrendelkezésünk, nemzeti alkotmá-

rancsnoka és Várdi Roland tűzoltó főhadnagy, az észak-budai katasztrófavédelmi kirendeltség rajparancsnoka részesült.

A Hegyvidéki Közösségépítő Díjakat Pokorni Zoltán Fonti Krisztina alpolgármesterrel közösen adta át a XII. kerületben ki-

Óvodásokat és általános iskolásokat is díjazott az önkormányzat

nyosságunk, függetlenségünk céljai miatt kellett véres eszközökhöz nyúlni.

„Az gondolom, joggal ünnepelhetjük a forradalom napját, még akkor is, ha számos vitakérdést vet fel. Hasznos, szükséges és büszkeségre okot adó ez a nap. Helyes, hogy ezen a napon osztyuk ki a kitüntetések azoknak, akiket meg akarunk becsülni” – zárta ünnepi gondolatait a polgármester, aki elsőként a Hegyvidék Közbiztonságáért Díjat adta át Sztanyó István rendőr alezredessel, a XII. kerületi rendőrkapitányság vezetőjével, valamint Veres Péter tűzoltó ezredessel, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Észak-budai Katasztrófavédelmi Kirendeltségének vezetőjével. Az elismerésben az idén Marsiczki Péter Viktor rendőr törzsszázlós, a XII. kerületi rendőrkapitányság rendészeti osztályának szolgálatirányító pa-

emelkedő közösségszervező tevékenységet végző embereknek. Egyikük dr. Sepp Csaba hegyvidéki gyermekorvos, az I. és XII. kerület házi gyermekorvos-szakfelügyelő főorvosa, aki több éve vezet

Az ünnepi műsor részeként az Oriolus kórus Kossuth-nótákat énekelt

a XII. kerületi orvosok tájékoztatására és a szakmai közösség építésére megalapított Orvosklubot. A másik kitüntetett Tamáska Jánosné népművelő, magyar nyelv és irodalom szakos pedagógus (vele készült beszélgetésünket lapunk 12. oldalán olvashatják – a szerk.).

A „XII. kerület Sportjáért 2022” pályázat díjait Pokorni Zoltán, Fonti Krisztina és Móczán Mónika, a Hegyvidéki Szabadidő-sport Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója adta át az ünnepségen, két kategóriában. A kiváló sport- és tanulmányi eredményeket elérő XII. kerületi diákok közül Edelenyi Noémi (sportága: akrobatikus fitness), Fekete Petra Anna (akrobatikus rock and roll), Irmes Rozália Regina (vízilabda), Juhász Emília (vitorlázás), Juhász András Sámuel (vitorlázás), Karcics Boglárka Sára (akrobatikus rock and roll), Mikes Janka (tájfutás), Piry Péter (karate), Storz-Nagy Réka (kerékpár), Szabó Panna (taekwondo), Taksonyi Blanka (szinkronúszás), Tóth Viktória Lilla (sportmászás) és Varró Eszter (vízilabda) kapott elismerést. Szintén díjat vehetett át a XII. kerület sportjáért kiemelkedően sokat dolgozó Kisvölcsy Ákos Bence tájfutóedző, valamint Kollárné dr. Ogonovszky Helga, a Testnevelési és Sporttudományi Egyetem gyakorlóiskolájának testnevelője, az egyetem mentortanára.

A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény 1848-as pályázatára

szébb csákót készítő gyerekeket és felkészítő pedagógusaikat a Zugligeti Óvodából (I. hely), a KIMBI Óvodából (II. hely) és a Mackós Óvodából (III. hely). A Mackósba és a Zugligetibe járó óvodások közül többen különdíjat vehettek át. Legszébb pártáikkal I. helyezést értek el a Bíró Utcai Református Óvodába és a KIMBI-be járó gyerekek, míg a Táltos Óvoda Csikó tagóvodájának csapata II., a Süni és a Mackós óvodásai pedig megosztott III. helyezést érdemeltek ki alkotásukért. A Süniből és a Városmajori Óvodából néhányan különdíjat is kaptak.

Az esszéíró pályázaton első helyezett lett Makausz Gyula Márton (Tamási Áron iskola) és Rádi Bertalan Mátyás (Nyitott Világ Fejlesztő Iskola). Második helyen végzett Erdei-Király Dániel (Németvölgyi) és Székely Lázár Attila (Zugligeti), harmadik helyezést ért el Máthé-Mózes Emma (Zug-

A Hegyvidéki Kulturális Szalonban tartott megemlékezés résztvevői

ligeti). Különdíjasok: Erdélyi Zoltán (Zugligeti), Kardos-Szöllősy Adél (Németvölgyi) és Herbolgy Fanni (Zugligeti).

A Hegyvidéki Önkormányzat március 15-i megemlékezése a Gesztenyész kertben ért véget, a '48-as emlékoszlopnál a hegyvidé-

ki intézmények, nemzetiségek, pártszervezetek, egyházközösségek, kulturális és hagyományörző közösségek képviselői helyezték el koszorúikat. Az önkormányzat nevében Pokorni Zoltán és Fonti Krisztina rótták le a tiszteletét.

sz.

Emlékezés Kovács J. honvéd sírjánál

Lassan már két éve, hogy elment közülünk Ráday Mihály Kossuth-díjas filmoperatőr, rendező, televíziós szerkesztő, a Budapesti Városvédő Egyesület elnöke. A Kovács J. honvéd sírjánál megtartott március 15-i ünnepségek hagyománya azonban, amit ő teremtett meg még a rendszerváltás hajnalán, változatlanul velünk él – a családjának

köszönhetően, amely ismét meghirdette a bensőséges hangulatú programot.

„Tavaly még nem tudtuk megszervezni az ünnepséget a férjem nélkül. Az idén aztán a gyerekekkel úgy döntöttünk, folytatjuk” – mondta el lapunknak Ruttka Andrea, Ráday Mihály özvegye. Mint felidézte, férje már diákkorában is nagy érdeklődést mutatott a reformkor történelme iránt. Később a Magyar Televízióban tizenöt évig vezette Katona Tamás történezzsel a korszakot bemutató sorozatot, Kovács J. 1848-as honvéd Pethényi úti sírjánál pedig harmincegy esztendőn át szervezett március 15-i megemlékezéseket.

A csipős hideg ellenére több mint százan álltak körül Kovács J. emlékművét a Ráday család által rendezett harminckettedik ünnepségen. Iványi Gábor lelkész szívserítő beszédében Ráday Mihályról is megemlékezett, míg Kovács Kriszta színművész, valamint Földessy Margit színitanodájából Schrödl Adél és Berki Benedek Petőfi Sándor-, Arany János- és Juhász Gyula-verseket szavalt.

A hagyományokhoz híven ezúttal sem maradt el a közös éneklés, a Kossuth-nótákat a Kós Károly iskola kórusával együtt, Barabás Edina tanárnő vezetésével dalolták el a résztvevők. Az ünnepséget záró koszorúzásan Pokorni Zoltán polgármester helyezte el a Hegyvidéki Önkormányzat koszorúját a sírnál.

z.

Születésnap köszöntés

A 95 éves Horváth Károlyné köszöntötte Pokorni Zoltán polgármestert és Fonti Krisztina alpolgármestert a Kútvölgyi úti Idősek Otthonában. Az ünnepelt a háború után, friss házasként, egyetemi

rövid kitérőtől eltekintve azóta is a Hegyvidéken él.

Egyetemi évei után azonnal az Állami Balettintézetbe került, amelynek az alapító tagja volt. Először francia–német nyelvtanárként

tanulmányai miatt érkezett vidékről Budapestre otthont keresni. A Táltos utcában találták a férjével egy elhagyatott, félig leomlott lakást, amelyet újjáépítettek. Egy

segítette a balettosok és artisták képzését, majd igazgatóhelyettes lett, az intézet főiskolává válása után pedig a nyelvi lektorátust vezette. Onnan vonult nyugdíjba.

(Folytatás az 1. oldalról)

Sok esetben ugyanis nem olyan fejlesztésekre költenek pénz az emberek, amik a legtöbb energiamegtakarítást eredményeznék.

Pálvölgyi Tamás arról is szólt, hogy a világban számtalan „okos város” célolta meg a hatékonyabb energiafelhasználást. Példaként hozta fel azt a koppenhágai kezdeményezést, aminek a keretében a helyi áramszolgáltató határozza meg, hogy a nap mely szakában működjenek bizonyos háztartási berendezések, cserébe viszont a lakók olcsóbban juthatnak áramhoz.

„Okos városok nincsenek okos emberek nélkül” – kapcsolódott az előtte szólóhoz Dékány Anett,

A zöld Hegyvidék nagy vonzerő

a 8G Energy Holding Kft. ügyvezető igazgatója. Szerinte az embernek előbb döntenie egy energiategyesítő beruházás megvalósítása mellett, ha pontos számításokat kapnak annak megtérüléséről. A napelemekkel kapcsolatban megjegyezte, nem lehet minden háztetőre fotovoltaiikus rendszert telepíteni, ezért energiaközösségek, közösségi napelemparkok megvalósításában látja a megoldást. Utóbbiak akár az otthonaiktól távolabb, barna mezős területeken is megépülhetnek.

A beszélgetésen szó esett a klímaváltozás miatt egyre gyakoribbá váló villámárvizekről is. Rózsa Zoltán, a Hegyvidéki Zöld Iroda vezetője elmondta, ma már nem

Jó megoldás lehet a közösségi napelemparkok létrehozása is

az a cél, hogy minél gyorsabban a Dunába irányítsák a csapadékvizet, hanem az, hogy helyben tartás, mivel a csatornahálózat nem alkalmas arra, hogy elvezesse a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű esővizet. Pokorni Zoltán polgármester megjegyezte, hogy a probléma kezelése érdekében zöld tetők, valamint ciszternák, szikkasztók építését ösztönzi az önkormányzat.

„Meg kell találni a jó szándék útját. A szemléletformálást a gyerekeknél kell kezdeni, akár az iskolakert-programokkal, hogy aztán ők mutassanak jó példát otthon a szüleiknek” – mondta Balogh Péter István tájépeztés. A

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kert- és Szabadtervezési Tanszékének tanára arra is kitért, hogy klímaadaptív, azaz a klímaváltozáshoz alkalmazkodó megoldásokra van szükség, amik nem mindig igazodnak az online közösségi tereket éppen uraló véleményekhez, de fenntarthatók.

Rózsa Zoltán a hegyvidéki méhlegelőket hozta fel példaként. Ezek kapcsán kommunikációs munkára volt szükség, hogy az emberek megértsék: hogyan szolgálja a beporzókat és a természet sokszínűségének megőrzését, ha ritkábban kaszálnak bizonyos zöld területeket.

n.

**Az önkormányzat ingyenesen hívható
zöldszáma:
06-80/200-907**

A fenntarthatóságról beszélgettek a legutóbbi fórum résztvevői

A valósághoz igazítanak a fővárosi szabályozást

Az elmúlt hetekben politikai akciók tárgyává vált az a képviselő-testületi határozat, ami hat területet érintően kezdeményezi a fővárosi településszerkezeti terv és rendezési szabályzat módosítását.

A módosítások főként önkormányzati tulajdonú ingatlanokat érintenek, amelyek lakóövezetből zöld területbe kerülnek át, egy-egy esetben pedig zöld területből lakóövezetbe sorolás történne a főváros hozzájárulása esetén.

Miért kellene két területet zöld területből lakóövezetbe sorolni? Szabó-Kalmár Éva, a XII. kerületi városrendezési és főépítési iroda vezetője elmondta, hogy a fővárosi tervekben évtizedeken át fennálló,

rossz döntés volt érvényben a Rác Aladár út legfelső szakaszának kiszabályozása kapcsán. A szabályozás alapján gigászi támfalrendszert és egy még a pesti oldalról is látható viaduktot kellett volna építeni az új útszakasz miatt, ez pedig hatalmas erdőkivágással járt volna. A mostani övezetátörvényi javaslat ezzel szemben megteremtene a lehetőséget, hogy a Rác Aladár út meglévő, érintett szakaszát legálisan, megfelelő módon kiépíthesse az önkormányzat, a 2000 négyzetméteres, aszfaltozott útszakasz ugyanis jelenleg zöldövezetként van nyilvántartva.

A másik szóban forgó terület, egy Hegyhát úti telek esetében arra tett javaslatot az önkormányzat, hogy kerüljön vissza lakóövezetbe. Ennek övezeti besorolása azért

változott meg a korábbi években, mert a fogaskerekű vasút meghosszabbításának tervezési fázisában egy nyomvonalterv kapcsán felmerült, hogy erre vezethetne az új pálya. Az engedélyezési tervekbe

Az irodavezető hangsúlyozta, hogy az övezeti átsorolásokkal összességében nem csökkennek a zöld területek a kerületben, a biológiai aktivitásérték pedig nő. Kitért arra is, hogy az utóbbi idő-

ti szabályozás abból a szempontból is, hogy a Hegyvidéki Önkormányzat az elsők között alkotta meg a fák védelméről szóló rendeletét, és szigorú előírások vonatkoznak a beépítésre szánt területeken a fák kivágására és pótlására is.

„Ami most zajlik, nem más, mint politikai hangulat-keltés” – utalt Fonti Krisztina alpolgármester arra, hogy az ellenzék képviselői petíciót indítottak az övezeti átsorolás megakadályozására. Mint mondta, a petíció szervezőinek „szemellenzős” hozzáállását tükrözi, hogy azt hirdetik: az építkezések miatt tavaly és tavalyelőtt közel ezer fát vágta ki a XII. kerületben. Azt viszont elhallgatják,

hogy ebben az időszakban 2820 új fát ültettek az építkezéseken, az önkormányzat pedig további 1350 fát telepített a befizetett fapótlási díjakból. Az elmúlt években tehát az építkezéseken kivágott fák mennyiségéhez képest több mint négyszer annyi fa ültetését írta elő az önkormányzat a Hegyvidéken.

„Természetesen előfordulhat, hogy valaki megfelelően pótolja a fát, de az erdőterületbe bevont telkek nagyságáról, de szerintem ebben az esetben nem egyszerű tévedésről van szó – vélekedett az alpolgármester. – Itt önző politikai haszonszerzésre használják a mindannyiunk számára fontos természetvédelem ügyét.”

Nagyszabású útfelújítások kezdődnek

Tavaly 1 milliárd forintot nyert el a Hegyvidéki Önkormányzat útfelújításokra, a magyar államtól kapott támogatásból több felújítás már elkészült. Az előző évben fel nem használt nagyjából 300 millió forintból az idén további útszakaszok készülnek meg. Emellett az önkormányzat saját és pályázati forrásokból folytatja a XII. kerületi úthálózat, járdák és lépcsők rekonstrukcióját.

Folyamatban van az Ada utca 150 méteres szakaszának felújítása, a Városháza utca felől indulva, ami magában foglalja a kopóréteg és a szegélyek cseréjét, valamint szükség szerint a szerkezet meg-

dolgoznak a munkások. Ez érinti az elektromos vezetékek és az internetes optikai kábelek földbe süllyesztését, egyúttal új közvilágítás is lesz a területen. Következő lépésként a síházról a Normafa útig cserélik ki az úttest kopórétegét.

Megvalósul a Magasúti köz 200 méteres szakaszának felújítása a Lidérc utca és a Törökbálinti út között, továbbá szintén új aszfaltot és szegélyeket kap a Határőr út az Abos utcától a Goldmark Károly utcáig. Az előbbiekhöz hasonlóan ugyancsak állami támogatás felhasználásával szépülhet meg nyáron a Nárcisz utca a 2–26. között. Ott teljes kopóréteg-felújít-

A Rác Aladár út legfelső szakasza jelenleg zöld területként szerepel a fővárosi tervekben

Megújul az Ada utca egy 150 méteres szakaszon

erősítését. Évekkel ezelőtt nagyjából a felég elkészült, ám egy magánépítkezés miatt megakadt a munka, most viszont hamarosan teljes hosszában megújulhat az utca.

Szintén folyik az Eötvös úti beruházás, tavaly év végén megtörtént az aszfaltozás a síház és a Jánoshegyi úti sorompó között, jelenleg a maradék közműkiváltáson

tás és szegélycsere zajlik majd. Sikeresen részt vett az önkormányzat a földutak megszüntetésére kiírt pályázaton, aminek köszönhetően szilárd burkolat készül a Gyógyfű utca Kék Golyó utca felőli oldalán is. Első lépésben támfal épül az ottani pénztárház épülete mögött, utána a burkolat következik.

M.

FOLYTATÓDIK A GARÁZSVÁSÁR A HEGYVIDÉKEN!

Időpontok:

MÁRCIUS 26. ✓

(jelentkezés március 1-től az egyintezes.hegyvidek.hu weboldalon)

ÁPRILIS 23.

(jelentkezés március 27-től az egyintezes.hegyvidek.hu weboldalon)

MÁJUS 21.

(jelentkezés április 24-től az egyintezes.hegyvidek.hu weboldalon)

JÚNIUS 11.

(jelentkezés május 22-től az egyintezes.hegyvidek.hu weboldalon)

Részletek a honlapon:

garazsvasar.hegyvidek.hu

Legyél Te is környezettudatos, HASZNOSÍTS ÚJRA!

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT

@hegyvidekipakolo • www.hegyvidek.hu • www.facebook.com/Hegyvidek

MINDIG SZEDJE ÖSSZE A KUTYÁJA UTÁN AZ ÜRÜLÉKET!

3 LÉPÉS NEM NAGY DOLOG

1. BECSOMAGOLNI 2. BECSÚSZTATNI 3. BEDOBNI

KÖZEL 300 KUTYAPISZOKGYŰJTŐ SZEMETESÉDÉNY, A TISZTÁBB HEGYVIDÉKÉRT.

A kutypiszokgyűjtő kukák listája a <https://hegyvidek.hu/let-hegyvideken/kutyaval-hegyvideken> weboldalon megtalálható.

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT

hegyvidek.hu • [facebook.com/Hegyvidek](https://www.facebook.com/Hegyvidek)

Bölcsődei felvétel

Tisztelt Hegyvidéki Szülők! Tájékoztatjuk Önöket, hogy a 2023–2024-es nevelési évre vonatkozó bölcsődei felvételi kérelmeket elektronikus úton **április 13. és 19.** között lehet benyújtani a <https://eugyintezes.hegyvidek.hu> oldalon keresztül. A bölcsődei jelentkezés felülete **ebben az időszakban** lesz elérhető a szülők számára.

Az elektronikus jelentkezés módjáról a www.hegyvidek.hu honlapon, az **Ügyintézés/Támogatás, gondoskodás/Bölcsődei felvétel menüpontban** nyújtunk részletes tájékoztatást. Erről az oldalról letölthető a **Védőnői igazolás című formanyomtatvány is, amelyet – a védőnő által kitöltve és aláírva – az online**

jelentkezés során kell majd feltölteni.

Amennyiben a bölcsődei felvételi eljárással, a benyújtandó dokumentumokkal kapcsolatban merül fel kérdésük, a népjóléti iroda munkatársai készséggel állnak rendelkezésükre a 06-1/224-5900-as telefonszám 5111-es, 5146-os, 5154-es mellékein, a 06-1/224-5932-es telefonszámon, valamint a 06/70-938-8475, a 06/70-938-8511, a 06/70-938-8478 és a 06/70-938-8476 mobilszámokon.

Dr. Varga-Kovács Emese

irodavezető
Budapest Főváros XII. kerület
Hegyvidéki Polgármesteri
Hivatal
Népjóléti Iroda

Óvodai felvétel

Az óvodai nevelés a gyermek 3 éves korától kötelező, és az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig tart. Abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a gyermek betölti a 3. életévét, a nevelési év kezdőnapjától köteles óvodai foglalkozáson legalább napi négy órában részt venni. A szülő április 15. napjáig nyújthat be kérelmet az illetékes járási kormányhivatalhoz, hogy gyermekét mentesítsék a kötelező óvodai foglalkozáson való részvétel alól. A felmentés – a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva – annak az évnek az augusztus 31. napjáig kérhető, amelyben a gyermek a 4. életévét betölti.

A beiratkozás időpontja: **2023. május 8–12.**

Az óvodai jelentkezés elektronikus úton, az önkormányzat mint fenntartó által működtetett

e-ügyintézési rendszeren keresztül történik.

Beiratkozáskor elektronikus csatolandó dokumentumok:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítója, lakcímet igazoló hatósági igazolványa, tájékoztatója;

- nem magyar állampolgár kiskorú óvodai beírása esetén tartózkodási engedély, regisztrációs igazolás, állandó tartózkodási kártya (a szülőnek igazolnia kell, hogy milyen jogcímen tartózkodik a gyermek Magyarország területén);

- a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata, amennyiben a gyermek sajátos nevelési igényű.

A hirdetés teljes szövege a hegyvidek.hu oldalon olvasható!

Közép-Budai Tankerületi Központ

FELHÍVÁS

a tankötelessé váló gyermekek iskolai beíratására

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 45.§ (1) bekezdése értelmében Magyarországon minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelettségét teljesíteni.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti – de legkésőbb az azt követő évben – **tanökötelessé** válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részeseül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé.

A tankötelettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 21.§-a értelmében a tankötelettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet.

A gyermek felvételéről az igazgató dönt.

Az iskolai felvétellel kapcsolatban meghozott döntés ellen, annak közlésétől számított tizenöt napon belül – a döntéshozó intézményhez benyújtva – a szülő eljárást indíthat. A kérelem tekintetében a fenntartó jár el, és hoz másodfokú döntést.

Mit kell tudni a beíratásról?

A Rendelet 22.§ (2) bekezdése értelmében az adott évben **tanököteles korba lépő gyermeket a szülő köteles beíratni** a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

A beiratkozás időpontja: 2023. április 20. (csütörtök) 8-19 óra között

2023. április 21. (péntek) 8-19 óra között

A szülők, gondviselők a beiratkozó gyermek körzeti iskoláját az alábbi keresőfelületen találják meg: <https://kir.hu/korzet>

A beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

A szülőknél lehetősége van arra, hogy előzetesen a KRÉTA felület e-ügyintézésén keresztül beküldjék gyermekeik adatait az adott általános iskolákba. A személyes megjelenés ebben az esetben is kötelező adategyeztetés céljából.

A tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szakértői bizottság véleményében kijelölt intézmény hivatalból felveszi.

A nemzetiséghez tartozó jelentkezőt azonos feltételek esetében előnyben kell részesíteni, a nemzetiségi nevelés-oktatást is folytató iskolába vagy osztályba fel kell venni.

Magyar állampolgár tankötelettségét külföldi nevelési-oktatási intézményben is teljesítheti. Ha a tanköteles tanuló külföldön kezdi meg iskolai tanulmányait, azt a tanköteles gyermek nyilvántartása céljából be kell jelenteni a 2011. évi CXCV. törvény 91. § (2) szerint az Oktatási Hivatalnak, vagy, ha a tanuló már hazai iskolába beiratkozott, az iskola igazgatójának és a hivatalnak.

A nem magyar állampolgár kiskorú akkor tanköteles Magyarországon, ha

- menekült, oltalmazott, menedékes, valamint a menedéjogról szóló törvény alapján befogadott jogállású,
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

A Magyarországon tartózkodó nem magyar állampolgár, ha megfelel a fenti feltételeknek, az iskolai nevelés-oktatást a tankötelettség fennállása, továbbá a tizenéves életéve betöltése előtt megkezdett tanulmányok befejezéséig a magyar állampolgárokkal azonos feltételekkel veheti igénybe.

A különös szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben (így az iskola megválasztásában) közösen gyakorolják jogukat akkor is, ha a szülői felügyeletet a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapján az egyik szülő gyakorolja, kivéve, ha a gyermekétől különös szülői felügyeleti jogát a bíróság e tekintetben korlátozta vagy megvonta.

A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

Az a szülő vagy törvényes képviselő, aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeket kellő időben az iskolába nem írta be, **szabálysértést követ el.**

A kötelező felvételt biztosító intézmények lakóhely szerinti jegyzékai a <https://kk.gov.hu/kozepbuda> és az intézményi honlapokon találhatóak.

Budapest, 2023. március 1.

Hajnassné Anda Éva
tankerületi igazgató

Super Mario, Pac-Man és a többiek

Éppen harminc éve robbant be a mozikba – Bob Hoskins főszereplésével – a Super Mario Brothers, amely világszerte ismertté tette a Nintendo hasonló nevű videójátékát. Marióval, a mesebeli szörnyekkel küzdő, bajszos vízvezeték-szerelővel is találkozhattak az idén 165 éves Svábhegyi Jókai Mór Általános Iskola és Német Nemzetiségi Általános Iskola diákjai az ünnepi programsorozat részeként rendezett ingyenes családi napon.

Az 1980-as és 1990-es évek számítógépes és videójátékainak ikonikus szereplői mind ott voltak a Svábhegyi Jókai Mór Általános Iskola és Német Nemzetiségi Általános Iskola családi napján. Dél-életrre még csak a jókaiakat hívták meg a szervezők, ám délután már bárki megnézhetette, sőt ki is próbálhatta a 2000 előtti gépeket. Köztük Commodore és Atari hobbyszámítógépeket, vagy a SEGA-Nintendo videójáték-párharc jeles képviselőit, a kilencvenes évek

pesztó technikai fejlődését. Mert hogy ezek a régi és ma már, bizony, megmosolyogtató tudású masinák valamikor valóban a csúcstechnológiát képviselték. A nap legfontosabb tanulsága pedig az, hogy hiába elavultak, játszani még mindig nagy élvezet rajtuk.

A legnagyobb sztár természetesen a halhatatlan Super Mario volt, aki 1985 óta próbálja megmenteni a varázslatos Csiperke Királyság trónörökösét. A kék farmernadrágot, piros pulcsit és

amikor a testvérpár megküzd Koopa Király harcosaival.

No, nem kell vérengző szörnyekre gondolni, és éppen ez az, ami megkülönbözteti az eseményre elhozott régi játékokat a maiaktól – hívta fel a figyelmet Mikó Sándor, a svábhegyi iskola informatikatanára, egyben a „Retro nap a Jókaiiban” elnevezésű rendezvény szervezője. Szerinte, bár a grafika mára vitathatatlanul elavult, a látvány pedig össze sem mérhető a mostanság megszokottakkal, ezeket a hiányosságokat tökéletesen ellensúlyozza az ötletesség.

A programszervezéshez sikerült megnyerni az ország egyik legjobb, régi számítógépekkel és konzolokkal foglalkozó szakemberét és az általa létrehozott ReGamEX céget. Ők biztosították a kompu-

Hiába elavultak ezek az „ősi” számítógépek és monitorok, még mindig nagy élvezet játszani rajtuk!

800. Kétségtelenül itt lett volna a helye a legendás ZX Spectrumnak is, ám ez túl kicsi és sérülékeny, így a gyerekhadra való tekintettel most „othon maradt”.

„Azt kértem az egyesület vezetőjétől, Szakács Gáborától, hogy klasszikus, erőszakmentes ügyességi játékokat hozzon, mint a nagy öreg Pac-Man, vagy a Sonic játékok. Ezekben több az ötlet, a mostaniak inkább a látványvilágra, az erőszakra mennek rá. Szerettem volna megmutatni, hogy az efféle ősjátékokkal ugyanolyan jól, vagy még jobban lehetett szórakozni, mint a modernekekkel. Ráadásul ezek nem emulátorokon futottak, hanem minden az eredeti hardveren, ami már önmagában nagy élmény a mai gyerekeknek.”

Ezt a résztvevők is pontosan így gondolták. Davi szerint a Super Marióval játszani mindig kitűnő szórakozás: „Főleg azért tetszett, mert ki tudtam próbálni egy korabeli joystickot, ami már nem kapható, pedig azzal sokkal jobban lehet irányítani.”

Ádámnak az Atari Wizard of Warja volt a kedvence, ami a nevével ellentétben egyáltalán nem szörnyű, inkább a Pac-Manhez hasonlít: „Különösen jó, hogy ezekben a játékokban nincsenek reklámok, az pedig még érdekesebbé teszi őket, hogy eredeti, harminchétféle monitorokat használhattunk.”

Ha már eljött, a versenyeken is elindult Noé, aki elmondta nekünk, hogy a szellemi vetélkedőn harmadik lett, a Super Mario-versenyt viszont megnyerte. „A régi játékok nehezebbek, van bennük kihívás, és engem amúgy sem érdekel annyira a látvány. Ha lesz még ilyen program, amin ki lehet próbálni ezeket, én biztosan ott leszek!” – ígérte.

Nagy volt tehát az érdeklődés, a tizenöt 2000-es évek előtti készült számítógép és konzol folyamatosan dolgozott – mégpedig végig hibamentesen. Meg is jegyezte egy apuka, hogy „ezeket még összerakták, van bennük anyag”...

A katódos monitorok, tévék bámulása azért alaposan elfárasztotta a szemeket, ezért pihenésképpen külön asztaloknál, régi és újabb társasjátékok mellett lehetett kicsit lazulni. A kisebbek pixel típusú színezőket is kaphattak, míg a vállalkozó kedvűek egyénileg vagy párban versenyezhettek egymással korabeli ügyességi játékokkal.

Mobiltelefonnal lehetett felcsatlakozni az online kvízhez, amin a játékgépekkel és a játékokkal kapcsolatos kivetített kérdésekre lehetett válaszolni. Minden egyes gép oldalán volt egy kis ismertető, úgyhogy nem érthette meglepetés a versenyzőket. A legjobb eredményt elérők különleges díjakban részesültek, ezek jó részét Mikó Sándor a saját 3D-s nyomtatójával készítette. A Svábhegyi Jókai Mór Általános Iskola és Német Nemzetiségi Általános Iskola 165 éves évfordulójához kapcsolódó rendezvényt az oktatási intézmény HON Alapítványa finanszírozta.

sm.

A fiatalok a régi gépeket megismerve tapasztalhatták meg az óriási technikai fejlődést

konzolforradalmának meghatározó darabjait.

A rendezvény elsődleges célja az volt, hogy a fiatalok az egykori gépeket megismerve tapasztalják meg az elmúlt negyven év elké-

sapkat viselő, pocakos, bajszos brooklynai vízvezeték-szerelőnek segítségével is van, mégpedig öccse, a félénk Luigi. Ő sovány és magas, ezért magasabbra tud ugrani bátyjánál. Ez pedig fontos adottság,

tereket és a konzolokat: olyan gyűjtői darabokat, mint a Nintendo 80-as évektől gyártott modelljei, az első generációs XBOX, vagy a számítógépek közül a Commodore 64, az Enterprise és az Atari

Otthon megöregedni 2023. – pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletének 35/A. §-ában és a képviselő-testület 10/2023. (II. 23.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. h. határozatában foglaltakra tekintettel 2023-ban ismét meghirdeti a 70 éven felüli személyek életfeltételének javítását célzó lakás-akadálymentesítési programját.

A pályázat célja a pályázati feltételeknek megfelelő jelentkezők lakásában – önálló életvitelük fenntartása érdekében – akadálymentesítési munkák elvégzése, a költségek teljes vagy részleges átvállalásával, az önkormányzat mindenkori költségvetési rendeletében e célra elkülönített előirányzat keretei között. Az átalakítandó lakások száma függ a lakásonként igényelt munkák költségétől, illetve a pályázatra jelentkezők jövedelmi helyzetétől.

A pályázattal összefüggő teendőket a hegyvidéki polgármesteri hivatal (népjóléti iroda, városfejlesztési iroda), valamint a Hegyvidéki Önkormányzat által fenntartott Hegyvidéki Szociális Központ látja el.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK

A pályázók köre:

A pályázat keretében elvégezhető munkákra 70 éven felüli, XII. kerületi bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok pályázhatnak. Az önkormányzat által nyújtott támogatás az alábbiak szerint alakul:

- az önkormányzat a munkákat térítésmentesen végzi el, amennyiben a pályázó családjában az egy főre jutó havi jövedelem a 165 000 Ft-ot nem haladja meg;
 - az önkormányzat a munkák költségének 50%-át megtéríti, ha a pályázó családjában az egy főre jutó havi jövedelem a 165 000 Ft-ot meghaladja, de nem haladja meg a 220 000 Ft-ot;
 - ha a pályázó családjában az egy főre jutó havi jövedelem a 220 000 Ft-ot meghaladja, és a pályázó igényli a munkák önkormányzat által történő tervezését (és elvégzését), a költségeket teljes mértékben meg kell fizetnie, de a tervezési munkákat részére az önkormányzat térítésmentesen vállalja.
- A pályázat elbírálása során előnyt élveznek az alacsonyabb jövedelmű, az egyedül élő, a mozgásukban korlátozott, a szociális alapszolgáltatást

igénybe vevő pályázók. A pályázati eljárásban való részvétel feltétele, hogy eredményes pályázat esetén a pályázó vállalja az önkormányzattal való együttműködést az esetleges sajtómegjelenés során.

Pályázható műszaki átalakítások, támogatott munkák:

- lakáson belül: zuhanyzó kialakítása a fürdőkád kiszerezésével, kapaszkodók felszerelése, burkolatszere a csúszásmentesség érdekében, mosogató, szekrények áthelyezése, küszöbök megszüntetése stb.;
- lakáson kívül: kertés ház esetében járda kialakítása/javítása; feljáró, korlát kialakítása bejárat ajtóhoz.

Egy lakásra csak egy pályázat nyújtható be. A pályázat a lakás akadálymentes használatának megvalósítását célozza meg, nem igényelhető a lakás műszaki állapotának felújításával, értéknevelésével, karbantartásával kapcsolatos munkákra, még önrész vállalása esetén sem.

A támogatásra még meg nem valósult munkákkal lehet pályázni. A kivitelezést az önkormányzat által megbízott cég végzi el. (Amennyiben a pályázónak – jövedelme alapján – a kivitelezési munkák költségének 50%-át meg kell fizetnie, módjában áll az önkormányzat kivitelezője helyett egy általa kiválasztott kivitelezővel elvégeztetni a munkát. Ebben az esetben a kivitelező által kiállított számlán részletesen fel kell tüntetni az elvégzett munkákat, továbbá az önkormányzatra jutó költség nem lehet több, mint az önkormányzat által készített árajánlatban szereplő összeg 50%-a.)

A pályázat elkészítésének módja

Pályázni írásban, a pályázati adatlap kitöltésével és az előírt mellékletek benyújtásával lehet. A pályázat benyújtásához szükséges pályázati adatlap letölthető az önkormányzat honlapjáról (www.hegyvidek.hu oldalról, az Önkormányzat menüpontból, a Felhívások, pályázatok közül), továbbá elérhető még:

- a polgármesteri hivatal népjóléti irodájában (1126 Budapest, Ugocsa utca 11., bejárat a Böszörményi út 14. felől);
- a Hegyvidéki Szociális Központban (1126 Budapest, Városmajor utca 16. fszt. 1.);
- a Németvölgy Gondozási Központban (1126 Budapest, Kiss János altábornagy utca 33/b);

- a Hegyvidéki Kulturális Szalonban (1124 Budapest, Törpe utca 2.).

Fenti intézmények munkatársai – szükség esetén – a pályázati adatlap kitöltésében is segítséget nyújtanak.

A pályázati adatlapon kívül benyújtandó további dokumentumok:

- a lakhatás jogcímét igazoló okirat (tulajdoni lap, bérleti szerződés stb.);
- a pályázó családjában az egy főre jutó jövedelmet bizonyító igazolások.

Hiánypótlásra nincs lehetőség. A határidőn túl érkező pályázatok elbírálására nem kerül sor, azok érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerülnek. A benyújtott pályázati anyag az elbírálást követően nem igényelhető vissza.

A pályázattal kapcsolatban további információ a 06-1/224-5900/5987-es telefonszámon kérhető.

Határidők

- A pályázó aláírásával ellátott pályázatot a szükséges mellékletekkel együtt **2023. április 30-ig** lehet 1 példányban benyújtani:

○ *személyesen* a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálati irodájában (1126 Budapest, Böszörményi út 23–25.) vagy a népjóléti irodájában (1126 Budapest, Ugocsa utca 11., bejárat a Böszörményi út 14. felől); illetve

○ *postai úton* a XII. kerületi hegyvidéki polgármesteri hivatal népjóléti irodája címére: 1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. Kérjük, a borítékra tüntessék fel: Otthon megöregedni 2023.

• A benyújtott pályázatok megalapozottságának ellenőrzése a népjóléti iroda és a Hegyvidéki Szociális Központ által történik, majd a városfejlesztési iroda a munkálatokra vonatkozóan pénzügyi tervet készít legkésőbb **2023. augusztus 31-ig**.

• A pályázatokat az egészségügyi és szociális bizottság javaslatára – **2023. szeptember 30-ig** – a polgármester bírálja el, a pályázat eredményéről a pályázók értesítésére ezt követően kerül sor.

• Az átalakítási munkák elvégzésének végső határideje **2024. március 31.**

Mozaik Cafe

Csoport mozaikcsaládban élő szülőknek

„Aranka kérem, a maga gyereke meg az én gyerekeim veri a mi gyerekeinket!”

(Karinthy)

Egy csoport...

• ahol biztonságos és támogató közösségben lehet beszélgetni tapasztalatokról olyan mozaikcsaládban élő szülőkkel, akik ugyanabban a cipőben járnak

• ahol megoszthatók a szülői és családi szerepekkel járó örömök, de a gyermeknevelési nehézségek is, amikkel így senkinek sem kell egyedül megbirkózni

• ahol játékos, dramatikus, művészeti eszközök segítségével lehet megjeleníteni a feszültségeket, amik néha ott vannak a levegőben

• ahol a nehéz érzések is kimondhatók és elfogadhatók, és új nézőpontok is megjelenhetnek ahhoz, hogy ezekkel az érzésekkel könnyebb legyen megküzdni

Helyszín:

Hegyvidéki Családsegítő

és Gyermekjóléti Központ

1125 Budapest, Szarvas Gábor út 8/c

A szülőcsoport tagjai 5 alkalommal gyűlnek össze, **kéthetente szerdánként 17.00–18.30-ig**

Első alkalom: **2023. április 5.**

A csoportban a részvétel ingyenes!

Jelentkezni lehet e-mailben:

mozaikcafe12ker@gmail.com

Telefonon: **06-70/298-0073**

A csoportot vezetik:

Shala Aliz

képzésben lévő család- és párterapeuta, képzésben lévő mentálhigiénés segítő szakember, családi mediátor

Domonkos Franciska

családsegítő, mentálhigiénés segítő szakember, képzésben lévő család- és párterapeuta, mediátor

Magyar Zarándokút

Évnyitó zarándoklat – 2023.

„Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit. Minden völgy betöltetik, és minden hegy és domb megalacsonyítottatik, és a kanyarok egyenessékké lesznek, és a göröngyök sima úttá.”

(Lk. 3, 4-5)

A Magyar Zarándokút klasszikus „évnyitó” zarándoklattal indul. Terveink szerint gyalogosan, az elmúlt években kialakult szokásainknak megfelelően tesszük meg utunkat, nyugalomban, békességben, szeretetben, a tényleges testi, lelki, szellemi megújulásunk, feltöltődésünk érdekében, a húsvét utáni „újászületés” jegyében.

Ide! „zászlós” zarándokunk:

Kardosné Gyurkó Katalin, a NOE elnöke.

Útra kelő zarándokok:

Cserhátiné Kovács Edit, Csepeli Ildikó, Majorcsics Gábor, Schadt Mihály, Rumi Imre.

1 nap: 2023. április 16., vasárnap. Gyülekező: 8.00-kor Esztergomban, a Szent Adalbert Központ bejáratánál. Útvonal: Esztergom–Pilisszentlélek–Pilisszántó. Táv: 28 km. Szállás: Pilisszántó.

Az induló zarándokokat köszönti: Schmittné Makray Katalin és Hernádi Ádám. Áhítat a bazilikában.

2. nap: 2023. április 17., hétfő 8.30. Pilisszántó–Pilisszentiván–Máriaremete–Bp. XII., Normafa. Táv: 30 km. Szállás: Bp. XII., Mátyás király út 53/b.

3. nap: 2023. április 18., kedd 8.00. Bp. XII., Normafa–Szigetszentmiklós. Táv: 28 km. Szállás: Szigetszentmiklós.

4. 2023. április 19., szerda 8.00. Szigetszentmiklós–Ráckeve–Szigetbecse. Táv: 30 km. Szállás: Szigetbecse.

5. 2023. április 20., csütörtök 8.00. Szigetbecse–Apostag. Táv: 35 km. Szállás: Apostag.

6. 2023. április 21., péntek 8.00. Apostag–Solt–Harta–Szelidi-tó. Táv: kb. 41 km. Szállás: Szelidi-tó.

7. 2023. április 22., szombat 8.00. Szelid–Fajsz. Táv: 30 km. Szállás: Fajsz.

8. 2023. április 23., vasárnap 8.00. Fajsz–Baja. Táv: 30 km. Délután szentmise a Belvárosi templomban, hazautazás, vagy szállás Baján.

A teljes úton részt venni korlátozott számban, kizárólag a Magyar Zarándokút útlevelével lehet, előzetes egyeztetés alapján. Egynapos csatlakozásra bárhol van lehetőség. A zarándokutat csendesen, szerény körülmények között szeretnénk megtenni. Kérem a kísérőket, csatlakozókat, hogy ezt vegyék figyelembe.

Saját felszereléséről, ellátásáról mindenki maga gondoskodik. Hálósák használata szükséges! Útközben pihenőket kb. 2-3 óránként tartunk az érintett településeken, szakrális helyeknél, zarándokpontoknál. Kérem, hogy valamely pihenő alkalmával minden résztvevő vállalja egy – számára kedves – evangéliumi vagy egyéb kulturális történet ismertetését.

Buen Camino,
Rumi Imre

Az országban elsőként

INGYENES ONLINE

memóriasűrítés
a Hegyvidéken

Ki vehet részt benne?

- aki a 65. életévét betöltötte
- 12. kerületi lakcímmel rendelkezik

Miért jó?

- gyors felmérés mentális állapotáról
- egyszerű
- ingyenes
- anonim

Ha nem rendelkezik a szükséges eszközzel, akkor lehetősége van arra, hogy a Hegyvidéki Szociális Központ Idősek Nappali Klubjában hétköznap, nyitvatartási időben kitöltse.

Regisztrálni a <https://memoriaszures.hegyvidek.hu> linken tud.

Bővebb információt a <https://memoriaszures.hegyvidek.hu> linken talál, vagy a **+36 70 938 9626**-os telefonszámon kaphat.

www.hegyvidek.hu | www.facebook.com/Hegyvidek

1. melléklet az 5/2023. (II. 28.) önkormányzati rendelethez

1. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 4. pont helyébe a következő pont lép:

„4. A Farkasréti Temető és közvetlen határoló közterületek (Bürök utca, Denevér út (8675 hrsz), Hóvirág út, Hó utca, Márton Áron tér, Németvölgyi út)”

2. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 6. pont helyébe a következő pont lép:

„6. Rege park, Golfpálya út, Hegyhát út és Rege út”

3. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 9. pont helyébe a következő pont lép:

„9. Eötvös József Park (9587 hrsz) és Szépkilátás út”

4. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 12. pont helyébe a következő pont lép:

„12. Zugligeti út”

5. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 14. pont helyébe a következő pont lép:

„14. Eötvös út”

6. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 15. pont helyébe a következő pont lép:

„15. Normafa Park történelmi sportterülete, beleértve Erzsébet kilátó utat is”

2. melléklet az 5/2023. (II. 28.) önkormányzati rendelethez

1. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 1–3. sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
1.	Közműépítéssel és közmű felújítással, karbantartással kapcsolatos tevékenység	Ft/m ² /nap 400	Ft/m ² /nap 350
2.	a) Építő munkával kapcsolatos állvány, építőanyag, építési törmelék tárolása, felvonó, kiszolgáló-mozgó anyagszállító, egyéb építéshez kapcsolódó tevékenység	Ft/m ² /nap járdán: 350 úttesten: 700	Ft/m ² /nap 350
	b) Daru, betonpumpa	Ft/m ² /nap 1000	Ft/m ² /nap 700
3.	Alkalmankénti rakodás, költözés helyszükségletének biztosítása	Ft/m ² /nap 500	Ft/m ² /nap 350

2. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 5. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
5.	a) Építési konténer tárolása	Ft/db/nap 5200	Ft/db/nap 2600
	b) Irodakonténer tárolása	Ft/m ² /nap 800	Ft/m ² /nap 500

3. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 7. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
7.	Hulladéktároló tárolására szolgáló építmény	Ft/m ² /hó 350	Ft/m ² /hó 200

4. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 9–11. sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
8.	Üzemképtelen jármű tárolása a közterületen	Tiltott	Ft/jármű/hó 63.000
9.	Járműtároló, járműtárolás	Ft/m ² /hó 2100	Ft/m ² /hó 1900
10.	Biciklitároló	Ft/m ² /hó 700	

5. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 1. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
1.	Árusítás és árubemutatás esetén (pultból, állványról, vagy kézből)	Ft/m ² /nap 450	Ft/m ² /nap 350

6. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 3–22. sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
3.	a) Virágárusítás és árubemutatás esetén (pultból, állványról, vagy kézből)	Ft/m ² /nap 400	Ft/m ² /nap 300
	b) Fenyőárusítás és árubemutatás esetén (pultból, állványról, vagy kézből)	Ft/m ² /nap 1000	Ft/m ² /nap 700
4.	Vendéglátói előkert, terasz	Ft/m ²	Ft/m ²
	a) május 1. – szeptember 30-ig	napdíj: 400 havidíj: 5500	napdíj: 300 havidíj: 4000
	b) október 1. – április 30-ig	napdíj: 250 havidíj: 3500	napdíj: 200 havidíj: 2500

7. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 6. és 7. sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
6.	Mozgóboltoi árusítás	Ft/m ² /nap 2500	Ft/m ² /nap 2000
7.	Árusító és egyéb automata	Ft/m ² /hó 17000	

8. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 9. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
9.	Kereskedelmi, vendéglátó-ipari, szolgáltató és turisztikai célú épület	Ft/m ² /hó 750	Ft/m ² /hó 300

9. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 11. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
11.	Rendezvények és ehhez kapcsolódó parkolás	Ft/m ² /nap 3000	Ft/m ² /nap 1500

10. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 1–3. a). sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
1.	Cégér	Ft/db/hó 1500	Ft/db/hó 1100
2.	Megállítótábla és útbaigazító, tájékoztató tábla	Ft/db/hó 8500	Ft/db/hó 5500
3. a)	Információs célú berendezés (CityLight, CityBoard, stb.)	Ft/m ² /hó 8500	Ft/m ² /hó 5500

11. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 3. b). soral egészül ki:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
3. b)	Információs célú berendezés utasváróban	Ft/m ² /hó 15000	Ft/m ² /hó 8500

12. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 3. b). és 3. c). sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
3. c)	Óriásplakát	Ft/db/hó 35000	Ft/db/hó 20000
3. d)	Építési reklám-háló	Ft/m ² /hó 630	Ft/m ² /hó 420

13. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 3. e). és 3. f). soral egészül ki:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
3. e)	Molino	Ft/m ² /nap 3700	Ft/m ² /nap 2500
3. f)	Egyéb reklámeszköz és reklámhordozó, reklámcélra szolgáló utcabútor	Ft/m ² /nap 300	Ft/m ² /nap 200

14. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 5. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
4.	Üzletportál, kirakat	Ft/m ² /hó 1450	Ft/m ² /hó 1100

15. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 7–9. sor helyébe a következő rendelkezések lépnek:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
5.	Árnyékolószerkezet	Ft/m ² /hó 4000	Ft/m ² /hó 2500
6.	Fénykép- televízió, és video- és hangfelvétel készítése	Ft/m ² /nap 7000	
7.	Szórólaposztás, kérdőíves piac és közvéleménykutatás	Ft/m ² /nap 1000	Ft/m ² /nap 500

16. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 4. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
4.	Egyéb szórakoztató tevékenység (pl. utcai zenész, arcfestő, portré rajzoló)	Ft/m ² /nap 2000	Ft/m ² /nap 1000

17. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 3. soral egészül ki:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
3.	Virágláda	Ft/m ² /hó 800	

18. A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában álló közterületek használatáról szóló 3/2018 (II.28.) önkormányzati rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 3. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>(Díjtétel jele)</i>	<i>A közterület-használat célja)</i>		
4.	Más díjtétellel nem sorolható területhasználat	Ft/m ² /év 1200	

A Hegyvidék Galériába is visszatér az élet

Nem valóság, de nem is álom. Lázadó múzsák, műkincsrablás és csendéletbe komponált hangszerek. Na, de miért üresek Vincent van Gogh székei?! Az energiatakarékos szünet után különleges kulturális csemegékkel várja vissza a látogatókat a Hegyvidék Galéria. Kallós Judit művészeti vezetővel beszélgettünk, aki nemcsak a kultúra melegéről és kerületünk művészeti örökségéről mesélt, hanem arról is, melyek azok a programok, amiket nem szabad kihagyni.

– Az elmúlt három hónapban a Hegyvidék Galériában is „szénszünet” volt, ezért átmenetileg a Hegyvidéki Kulturális Szalonba költöztünk. Nem először kellett kiakasztaniuk a „zárva” táblát...

– Igen, sajnos két évvel ezelőtt, a pandémia idején is be kellett zárunk. Az energiatakarékoság miatt nemcsak nálunk, hanem a MOM Kulturális Központban és más tagintézményekben, a Barabás Villában és a Jókai Klubban is szünet volt. Váratlanul ért minket, de úgy gondolom, sikeresen kezeltük a helyzetet.

– Mert a kultúra melegít: programokból télen sem volt hiány! Hogyan telt ez az időszak?

– Bőven volt teendők. A Hegyvidéki Nemzetközi Művésztelepen készült és a Hegyvidéki Önkormányzat gyűjteményébe bekerülő alkotásokat is revizionáltuk. Nagyon örültünk az önkormányzat kezdeményezésének: „A kultúra melegít” címmel a Hegyvidéki Kultu-

Somody Péter munkája

ti örökségeit vettük górcső alá. Nehéz kérdésekből nem volt hiány. Akadt néhány, amire csak kevesen tudták a megfejtést, de

sok pluszinformációval egészítettük ki a témákat.

– Mondana néhányat ezek közül? Természetesen, ha lehet, válasszal együtt...

tudták, hogy a Schaár Erzsébet-Vilt Tibor szobrász házaspár egykor a Városmajor utca 46/b szám alatti épületben lakott. Érdekes az is, hogy a Kiss János altábornagy utcában található a Márton Ferenc és Nagy Sándor sgraffitói-val díszített bérházak. Szintén sokakat megdöbbentett, hogy a magyar avantgárd művészet legendás alakja, Erdély Miklós képzőművész és Altorjai Sándor festő, grafikus tervei alapján 1967-ben készült, etruszk fejeket és egy bőségszarut ábrázoló fotómozaik az Országos Takarékpénztár Böszörményi úti fiókjában volt egykor, továbbá az is, hogy a Pauer Gyula és Can Togay által készített Cipők a Duna-parton című holokauszt-élmű kisplasztikai változata a Lauder Javne Zsidó Közösségi Iskola udvarán áll. A Hegyvidék dűskál a művészettörténeti kincsekben.

– Voltak olyan programok, amik a bezárás miatt elmaradtak?

– Szerencsére időben át tudtunk szervezni mindent, így áprilistól kezdődően tervezzük megvalósítani a programjainkat. Még mindig vannak

torlódások, elmaradt kiállítások a pandémia idejéből, amiket a jövőben szeretnénk pótolni.

– A közösségi oldalukon láttam egy posztot, ami szerint már javában készülnek az új-ranyításra. Nemrég az Art Salon Contemporaryben jártak, ahol Kusovszky Bea képzőművész el egyeztettek a nyitókiallítás részleteiről. A bejegyzésben azt írták, hamarosan két további kiállító nevét is felfedjük. Nekünk elárulja a titkot?

– Nem valóság, de nem is álom...

– Egyre sejtelmesebb!

– A héten minden fontos információ és részlet kikerül a honlapunkra és a közösségi oldalainkra, de akkor az elsők között a Hegyvidék lap előtt rántjuk le a leplet! Kóródi Zsuzsanna, Kusovszky Bea és Somody Péter képzőművészek április 4-én nyíló tárlata a Nem való-

ság, de nem is álom címet kapta, ami egy kiragadott sor az Európa Kiadó Tengerpart című dalából. A tárlat kurátoraként olyan alkot-

ásokat válogattam, amik az érzékszerveinkkel felfogható anyagi „valóság” és a festészeti, üvegtechnikai eljárásoknak köszönhetően létrejövő metafizikai jelenségek, illúziók határán mozognak. A különböző technikákat alkalmazó három művészen közös az avantgárd és neoavantgárd művészeti törekvések, főként a pop-art, az op-art és az absztrakt festészeti hagyományok ismerete, amely tendenciák stílusjegyei beépítve, olykor csak idézve, reminiscencia formájában, de átértelmezve, újszerűen, egy korszerű vizuális nyelven keresztül jelentkeznek a műveken. Az alkotások elsősorban geometrikus absztrakt motívumainak szín- és formavariációi, rétegei illuzionisztikus, többdimenziós „terek” hoznak létre, sokszor a digitális képalkotást, tervezést is bevonva a vizuális játékba. A kiállítás április 29-ig várja az érdeklődőket, számos kísérendezvényvel – festőworkshop, családi alkotások, artist talk – kiegészítve. Nem érdemes kihagyni!

– Ha jól tudom, már összeállt az idei programtervük. Tavasszal milyen további kulturális csemegékkel készülnek?

– Minden idők legnagyobb műkincsrablásai kerülnek reflektorfénybe április 18-án. A téma napjainkban különösen érdekes, mivel a háborús sokszor nem csak a terület-szerzés eszközei, mindig voltak kulturális céljaik is, a legyőzött fél identitásának megsemmisítése kultúrájának elrablása által. A Hegyvidék Galéria kétrészes program-sorozata a valaha volt legnagyobb és legszervezettebb műkincsfosztogatással, a második világháború idején a német nemzetiszocialista vezérek által elkövetett műkincsrablásokkal, valamint az ellopott

Majoros Áron Zolt: Influence / Hatás (kiállításenteriór)

műkincsek felkutatásának és viz-szaszerzésének kalandos útjával foglalkozik. Elsőként a Robert M.

számunkra, ezért a művészetpedagógiai programok is újraindulnak. Májustól folytatódnak az

évfordulókhoz kapcsolódó havi művészettörténeti előadásaink olyan képzőművészekről, mint Csonstváry, Goya, Gauguin, Caravaggio, Duchamp és Munch.

– Ezúttal tavasszal lesz a Cziffra György Fesztivál. Most is csatlakoznak a programsorozathoz?

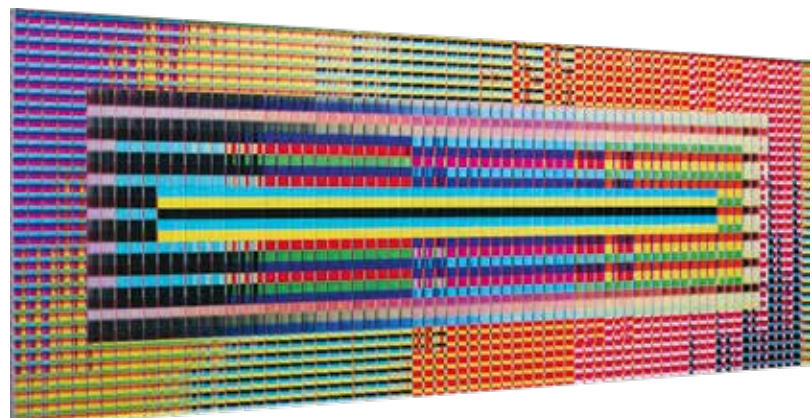
– Természetesen! Május 5-én „Egmont-ot hallgatom... – Zenés művek az Antal-Lusztig-gyűjteményből” címmel nyitunk kiállítást. A legnagyobb magyar magán-gyűjteményt feldolgozó könyvsorozatból eddig négy kötet jelent meg a debreceni Déri Mú-

Anna Margit: Csellós (az Antal-Lusztig-gyűjteményből)

Etsel nagy sikerű könyvéből készült Műkincsvadászok című filmet vetítjük le, majd az azt követő héten dr. Kovács Ágnes művészettörténész tart előadást, akinek 2018-ban A hajlított kalap címmel

zeum kiadásában, Nagy T. Katalin szerkesztésében. A Hegyvidék Galéria évek óta rendez tárlatokat a gazdag kollektívából. A Cziffra György Fesztivál keretében megvalósuló mostani kiállításához a

Kóródi Zsuzsanna: Life.exe II. (2022)

jelent meg könyve a témában, a magyar műkincsek, közöttük a magyar királyi korona, az úgynevezett ezüstvonat történetével kiegészülve. Április 20-án Szemfényvesztő művészet címmel Gerevich József pszichiáter művészpszichológiai előadás-sorozata kezdődik. Az első találkozón sok más mellett azt is megtudhatjuk, mit jelentenek Vincent van Gogh üres székei, és ezek a székek hogyan kapcsolódnak a Nobel-díjas költő, Yeats Választás című verséhez. Április 27-én dr. Bordács Andrea esztéta, az ELTE SEK Vizuális Művészeti Tanszékének tanszékvezető docense elhozza nekünk a „Múzsák lázadását”, a női művészekről és nőművészekről szóló előadás-sorozat. Az edukáció mindig is fontos volt

szerkesztő-művészettörténész olyan műveket válogatott, amik valamilyen módon kapcsolódnak a zenéhez. Korniss Dezső, vagy Lakner László festményein egy-egy hangszer jelenik meg csendéletbe komponálva, más alkotásokon a festő – Anna Margit, Kondor Béla – hangszerükön játszva ábrázolja a zenészeket. Egy harmadik típusba olyan művek tartoznak, amik zenei inspirációra születtek, mint Ámos Imre rajzai, Bálint Endre, Nádler István munkái. A kiállítás egyik különleges darabja Márffy Ödön Egisto Tango olasz karmesterről készült portréja. Várjuk tehát az újraindítást, művészetből továbbra sem lesz hiány a Hegyvidék Galériában!

B. M.

Göring műtárgyainak elszállítása Berchtesgadenből 1945 tavaszán

rális Szalonban, valamint a Lóvasút Kulturális és Rendezvényközpontban várta programsorozat a minőségi feltöltődésre vágyókat. Természetesen mi is bekapcsolódunk ebbe.

– Milyen különlegességekkel várták az érdeklődőket?

– Két olyan virtuális kiállításunk is volt korábban, amit felelevenítettünk, és meghívtuk a kiállító művészeket, Cseke Szilárdot és Majoros Áron Zsoltot, hogy őket és a pályájukat is megismerhesse a közönség. Így nemcsak az online tárlatokat és az azokon bemutatott műveket tekintettük meg, hanem az alkotókkal is beszélgettünk. Keddenként képzőművészeti tematikájú előadásokat tartottunk Bódi Kati kollégánommal, és kvízzjátékokkal színesítettük a programjainkat. Izgalmas volt, hiszen a Hegyvidék művésze-

Vajon mit jelentenek van Gogh üres székei? – Gerevich József előadásából kiderül

Újranyitás: bakancslistás programok a MOMkult-ban

Hangulatos koncertek, érdekes előadások, látványos produkciók, visszatérő favoritok és izgalmas újdonságok – áprilisban ismét megnyitja kapuit a MOM Kulturális Központ. Hambuch Gerda ügyvezető igazgató az átmeneti bezárással járó kihívásokról, a látogatók és a partnerek visszajelzéseiről, valamint a kihagyhatatlannak ígérkező programokról kérdeztük.

– Két évvel ezelőtt a koronavírus-járvány, az elmúlt három hónapban pedig az energiatakarékoság miatt kellett bezárniuk a MOM Kulturális Központot és a Jókai Klubot. Hogyan éltek meg az újabb kihívást?

– Minden leállás nehéz, mert megakaszt. Sajnos a COVID miatt már megvolt a „főpróba”, szóval kevésbé volt sokkoló számunkra ez a mostani leállás. Azt nem mondom, hogy megszoktuk, és nem is szeretnénk megszokni, de ha a nézők és a partnereink kitartanak, márpedig nagyon úgy fest, hogy így van, akkor nekünk duplán ki kell tartani! Nem tagadom, sok pluszenergiát igényel egy ilyen

kor nincs idő. Sok egyéb mellett karbantartási, javítási munkákat is megvalósítottunk.

– A látogatók ezúttal sem maradtak kultúra nélkül, több hegyvidéki intézmény is befogadta a MOMkult és a Jókai Klub programjait. Milyen volt az együtt töltött három hónap?

Személyes hangvételi koncerttel készül a Soharóza és a Jónás Vera Experiment

FOTÓ: KÖVÁCS MÁRTON

átmeneti megoldást találni a folyamatos működésükre. Időpont- vagy helyszínmódosításokkal, a nézők szükséges tájékoztatásával az összes kérdéses rendezvényt elhelyeztük. Meglepő volt, de a látogatók, jegyvásárlók részéről semmilyen negatív visszajelzés nem érkezett. Úgy tűnik, a pandémia óta mindenki könnyebben veszi az ilyen helyzeteket: rutinosabb ügyintézés, ki-próbált módszertan, rugalmasabb emberek mind a partneri, mind a felhasználói oldalon. Azért így most egyszerűbb volt, jobban lehetett koncentrálni az átszervezéssel járó ezer dologra.

– Ezek szerint a partnerek is megértők voltak...

– Ők is nagyon hűségesek hozzánk,

Szinetár Dóra, Kárász Eszter és Csemer Boglárka Boggie

Visszatér az Illúziók Mesterei bűvészgála, vagy Vörös István életmű-koncertsorozata is. Több olyan korábbi partnerünkkel tudtunk megállapodni, aki nagy sikerű pszichológiai, életvezetési segítő előadás-sorozatot tart – sokak mellett Müller Péter és Pál Feri atya is ellátogat hozzánk,

szászi Olga a huszadik jótékonyági estje helyszínétől szintén a MOMkult-ot választotta. Új partnerünként a Soharóza, a Lumen Christi Gospel Kórust, a Budapesti Strauss Zenekart, a KÓTÁ-t, Farkas Gábor Gabrielt és a Cimborá együttest is köszönhetjük a nyárig tartó időszakban. Nagy erővel készülünk olyan egyedülálló produkciókra, mint az Ars Nova Sacra H-moll miséje, a Petőfi-emlékévé keretében a Huszonhat év – Privát Petőfi című előadás, a Nemes Nagy Ágnes- és Cseh Tamás-estek.

– Minek köszönhető, hogy a MOM Kulturális Központban rendszeresen telt házas rendezvények vannak?

– A kulturális ágazatban, már jellegéből adódóan is, előre kell tervezni. Minimum fél évre. Különben a kommunikáció csúszik, a jegyeladás veszélybe kerülhet. A rendezvények gazdálkodás szempontjából telt házra vannak kalkulálva, a jegyértékesítéshez pedig idő kell. Rengeteg a program a fővárosban, fontos az időbeni tervezés, szervezés. Decemberig

Kispál- és Kiscsillag-slagereket is hallhatunk Lovasi András szerzői estjén

FOTÓ: ERDELYI GÁBOR

helyzet. Nemcsak a programok, de az üzemeltetést érintő alrendszer leállítása is bonyolult, szerteágazó, és gyors intézkedéseket követel-

nek. Én azonban igyekszem a jó oldaláról is nézni a dolgokat: a leállás idején számos olyan feladatot tudtunk elvégezni, amire más-

– Minden helyszínnel remekül sikerült az együttműködés. A Felsőkrizsínvárosi Keresztelő Szent János Plébánián két programunk is volt: a nyugdíjas gerinctorna és a Nostalgia Társastánc. Csak pozitív visszajelzést kaptam mind befogadói, mind felhasználói részről. Van olyan programunk is, amelyik új otthonra talált, a Páratlan Párok sorozat a Hegyvidéki Kulturális Szalon nagytermében folytatódik a jövőben.

– Hónapokra előre szokták megtervezni a programokat, az átmeneti bezárással azonban mindent újra kellett gondolni. Mit szolt ehhez a közönség?

– Igyekezünk minden program sorsát a legnagyobb odafigyeléssel kezelni, és megnyugtató

Zóra: „Tánc az indulat és az érzékiség határán”

nem átvitték egy másik rendezvényhelyszínre a programjukat, hanem velünk együtt vállalták az átszervezés aprólékos és kevésbé népszerű feladatát. Gondolja csak el! Három hónap – az iskolai rendezvényeket nem számolva – közel hatvan rendezvényének kellett új időpontot találni, egyeztetni a fellépőkkel, tájékoztatni a közönséget, kezelni a belépőjegyek vissza- és átváltását. A hetedik éve tartó Cziffra György Fesztivál programjait, amely hagyományosan minden év februárjában van, szintén el kellett halasztani a második negyedévre. De sikerült!

– Beköszöntött a tavasz, április 1-jén ismét megtelhet élettel a MOM Kulturális Központ!

– Igen, már nagy örömmel készülünk az áprilisi nyitásra! A partnerekkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, sokszínű és izgalmas produkciókkal várjuk vendégeinket. Úgy látom, sikerült olyan koncerteknek, előadásoknak helyet biztosítani az előttünk álló időszakban, amik nagy érdeklődésre tartanak számot.

– Milyen bakancslistás programokkal ünnepelhetjük az újranyitást?

– Ha csak a tavaszi műsort tekintjük, kilenc programunk már telt házas: Charlie, ZÓRA, Orosz Zoltán és barátainak koncertje, Gryllus Vilmos Maszkabálja, a Bárest, Almási Kitti és Orvos-Tóth Noémi előadásai. Sok rendezvényre már csak nagyon kevés jegy áll rendelkezésre. Ilyen például Soharóza és Jónás Vera közös koncertszínházi előadása, a Sárík Péter Trió Jazzkivánságműsora, Kovács Kati és Balázs János Kosuth-díjas zongoraművész közös koncertje.

– Vannak olyan régebbi, közönségkedvenc programok is, amikről most sem kell lemondaniuk a látogatóknak?

– A visszatérő produkciók közül a repertoárunkon marad Csányi Sándor és Tenki Réka közös, Edith Eva Eger könyvéből készült, A döntés című előadása.

továbbá nemzetközi porondról érkező stand-upok is újra megtalálhatók a műsorunkon. A Cziffra György Fesztivál több kiemelt

A döntés – Csányi Sándor és Tenki Réka előadása

programjának is helyet biztosítottunk az idén: Liszt-maraton, Bárest, a Mesés Idők című est olyan közreműködőkkel, mint a Hot

nyolcvanszázalékos a foglalásunk, szóval a siker talán az előre tervezésben is rejlik. Elfelejtjük tehát a nehezebb időszakot, és a jövőre

Koncertszínházi előadással idézik meg Petőfi Adorján Bálint és társai

Jazz Band, Sárközy Lajos és zenekara, Halász Judit, Csalog Gábor, Erdi Tamás, Ránki Fülöp, Király Csaba és Mocsári Károly. Bereg-

koncentrálunk. Már csak néhány nap, és visszatér az élet a falak közé. Mi már nagyon várjuk!

Boussebaa Mimi

04/01
CHARLIE

04/02
A DÖNTÉS

04/05
KOVÁCS KATI

04/06
CHANSON ELYSÉE

04/07
BACK-PACK

04/10
LOVASI

04/11
TOM SEGURA

04/12
CSERNUS IMRE

04/12
ZÓRA

mOMkult

MOMKULT.HU
FACEBOOK.COM/MOMKULT
INSTAGRAM.COM/MOMKULT

„Kis közösség tud nagyobb közösséget építeni”

Tamáská Jánosné népművelő, magyar nyelv és irodalom szakos pedagógus, a Hegyvidéki Kulturális Szalonban működő Irodalmi Szalon alapítója. Vele beszélgettünk abból az alkalomból, hogy a XII. kerületben végzett kiemelkedő községi szervező tevékenységéért Hegyvidéki Közösségépítő Díjat kapott március 15-én.

– *A XII. kerületben mindig is kiemelt szerepet játszott a közösségformálás, és ön csatlakozott ötletével ehhez a mozgalomhoz. Az Irodalmi Szalon immár öt éve sikeres és közkedvelt a hegyvidékiek körében. Hogyan fogadta a kitüntetését?*

– Nagyon örülök a díjnak, nagy megtiszteltetés! Amikor Menyhárt Éva a legutóbbi Irodalmi Szalon után megosztotta velem a hírt, úgy éreztem, én ezt nem érdemlem meg, nem csak az én érdemem, mert ez egy csapatmunka. Hárman vagyunk a kis csoport egyenrangú törzstagjai: a szövegeket szemléltető előadó, Hutter Franciska, a fiam, Tamáska János, aki a technikai munkatárs, valamint én. Bár még dolgozom a nyugdíj mellett – korábban múzeumban, most az Idős Apácák Otthonában recepciósként –, mégiscsak egy idős nő vagyok, tőlem nem olyan nagy vállalás, de ők fiatalok. Franciska építészmérnök, Jancsi fiam fizikus-matematikus, egy nagy cégnél, a Boschnál felelős beosztásban dolgozik, családja van, de még soha nem mondta, hogy „anya, én most erre nem érek rá”. Többször rákérdeztem, nem teher-e nekik, és egyértelműen azt mondták, hogy nem.

– *Nagyra tartom, amikor nem szakmabeliek fontosnak érzik a lélek táplálását, a művészeteket, és időt, energiát szánnak rá!*

– Összetartó erő, nekünk a családjunkon belül is egy kohézió. Franciska és Jancsi a családom tagjai, ezenkívül a tanítványaim voltak a Fasori Evangélikus Gim-

náziumban. A családjunkból senki sem foglalkozik irodalommal hivatásszerűen, de az előadásokra eljön a lányom is, ő agrármérnök, valamint a menyem, a náaszszoz-

ramot kínálnak, de nincs köztük irodalom. Mondtam, hogy magyartanár vagyok, és ha gondolja, tartanék itt irodalmi előadásokat. Örült az ötletnek, nem mondta, hogy majd átgondoljuk, meg adjak be egy írásbeli tervezetet, hanem rám bízta. Az első előadás Gérecz Attiláról szólt, aki éppen foglalkoztatott minket.

– *A közönség érdeklődve fogadta a színvonalas műsorokat, egyre többen látogatják.*

Tamáska Jánosné március 15-én vette át kitüntetését Pokorni Zoltántól

nyom, a férje. Azért volt az első reakció az, hogy nem én érdemlem a díjat; Isten adta így, hogy ebben a kis közösségben mi ezt szívesen csináljuk. A Hegyvidéki Kulturális Szalon munkatársai pedig remek házigazdák!

– *Ez az egyik legsikeresebb sorozat a szalonban. Hogyan kezdődött?*

– Bementem a szalon vezetőjéhez, Menyhárt Évához, azzal, hogy látom, milyen sokféle prog-

– A ház közönsége egyrészt nyugdíjas. El is hangzott kívánalomként, hogy tartsuk korábban az előadásokat, mert az idősek délután három óra körül jobban ráérnek. Átgondoltam és azt mondtam: igaz, de mi a fiatalabbakra is számítunk, mindenki számára nyitottak akarunk lenni, így színházi időben, munkaidő után el tudnak jönni, ha szeretnék. A fiam volt osztálytársai,

barátai – szintén régi tanítványaim – a környéken laknak, ők is gyakran itt vannak, és persze a kerületi nyugdíjasok, magyartanárok is. Ismerősként örülünk egymásnak, találkozunk, a program után beszélgetünk.

– *Kialakult egy törzsközönség. Mi a titka?*

– Az, hogy csoport vagyunk. Közösséget egy ember nem tudna építeni. Kis közösség tud nagyobb közösséget építeni. Tehát nem én vagyok az Irodalmi Szalon, hanem a mi kis munkaközösségünk.

– *A járvány idején sem maradt el a program, online csatlakozhattunk.*

– Itt vettük fel, a nappalimban. A fiam a barátjától kapott egy profi felvételt. Sokan besegítettek egyébként, nem is említettem még Gubek Marikát, aki magyartanár, évtizedekig ültünk egymás mellett a tanteremben. Mindig megbeszéljük a terveket, elbírálja, tanácsokat ad a szerkesztéshez. Ötletekkel segít, például az aláfestő zenék kiválasztásában.

– *Úgy érzem, visszajön az aktív korom!*

– *Kik szerepeltek eddig az Irodalmi Szalon műsorán?*

– Elég széles a kör. Volt például Wass Albert, Kányádi, Sütő András, Márai, a világirodalomból Tolsztoj, Villon, Byron, Shelley, Keats – és vannak tematikus összeállítások. Sorolhatnám! Itt van két dosszié, öt év anyaga, a tasakokban mindegyik előadás

foratókönyve megtalálható. A múltkor valaki említette, miért nem vesszük át az erdélyieket... Valóban, két-három évenként meg lehet újra hallgatni egy-egy előadást, úgysem lesz még egyszer ugyanolyan. Számunkra is úgy izgalmas, ha új szempontból tekintünk egy alkotóra, kicsit másképpen válogatunk a műveiből.

– *Gondolom, a tanítási gyakorlat miatt nem probléma a fellépés.*

– Probléma, mert mindig izgalmas, hogy sikerül-e, de a végén jó érzéssel tölt el. Kérdés az is, az ember hogyan „lője be” a színvonalat, hogy ne legyen túl tudományoskodó, legyen népszerűsítő, és mégis tartsunk egy bizonyos szintet. Én az emelt szintű érettségim löttem be! Pozitívak a visszajelzések.

– *Hogyan alakulnak az előadások? Szoktak kérni szerzőt a résztvevőket?*

– A kezdet kezdetén kitaláltam egy tematikát: legyen egyszer magyar irodalom, egyszer világirodalom. Volt olyan, hogy kívánságra mégis eltértünk. Szabó Magdát például annyira szerettem, hogy az összefoglaló előadás után a történelmi tárgyú drámáiról külön is tartottunk egyet, azután felmerült, hogy a nagy nóalakra is szívesen hallanának.

– *Mi lesz a legközelebbi program?*

– Áprilisban az APS Fotóstúdió Petőfi-versekre alkotott műveiből nyílik kiállítás. A megnyitójukhoz kapcsolódunk az Irodalmi Szalon műsorával.

– *Már nyugdíjasként dolgozott Skóciában, ahol előadást tartott Petőfiről. Mesélne erről?*

– Igen, Petőfiről és Burnséről. Senki sem volt magyar a közönségben, az interneten néztem meg az angol műfordításokat. Nem terveztem, de olyan kedve-

sen és érdeklődve fogadták a műsort, hogy a végén elmondtam a Szeptember végéig, csak úgy, fejből. Nagy figyelemmel hallgatták, majd kérték, mondjam el még egyszer. Szépnek találták a dallamosságát, a magyar nyelvet. Az idegenben töltött két év arra volt jó, hogy még jobban értékeljem az anyanyelvemet. Elboldogulok az angollal, de ha az ember nem az anyanyelven beszél, egy színtel lejjebb kell mennie, mert előbb át kell gondolni, hogy mi az, amit el tud mondani. Idegen nyelven ritkán vagyunk képesek olyan árnyaltan beszélni, mint az anyanyelvünkön. Számomra egyébként Skócia egy minta, mert ott nagy kultusza van az önkéntességnek. Aki egy kis energiát érez magában, valamilyen területen önkénteskedik. Jó, hogy itt, a Hegyvidéki Kulturális Szalonban az idősök összejönnek, és van egy kis társaság, de szerintem jobb, ha egy kicsit vegyes a korosztály, az mindenkire üdítően hat. Az igazi, testi-lelki közösséget pedig az adja, ha nemcsak szórakozunk, hanem csinálunk, alkotunk valamit – idősök, fiatalok, együtt.

Szepesi Dóra

Petőfi 200
„Szabadság, szerelem”
APS Fotóstúdió és az Irodalmi Szalon
közös kiállításmegnyitója

2023.
04. 06.
18 óra

Megnyitó előadás:
Tamáska Jánosné
Irodalmi Szalon vezetője, magyartanár

Közreműködik:
Hutter Franciska

Zene és technika:
Tamáska János

A kiállítás 2023. április 27-ig tekinthető meg a programok függvényében.
A belépés ingyenes, de regisztrációt kérünk a Szalon elérhetőségein.
info@kulturalisszalon.hu, 06/1-202-2509

HEGYVIDÉKI KULTURÁLIS SZALON
1124 Budapest, Törpe u. 2.

HP HORVÁTH PÉTER
VERSMONDÓ

A HEGYVIDÉKI KULTURÁLIS SZALON
a Magyar Költészet Napja alkalmából
szeretettel várja az érdeklődőket

2023. április 11-én kedden 18 órára

Horváth Péter
versmondó
József Attila estjére

Helyszín: Hegyvidéki Kulturális Szalon
1124 Budapest, Törpe u. 2.

A versműsor részletesen megtekinthető a www.versetmondok.hu oldalon.

jegyinfó// 1.000Ft
kulturalisszalon.jegy.hu

HEGYVIDÉKI KULTURÁLIS SZALON

„Gyógyítani, képezni kell” – Frim Jakab „hülyenevelő” intézete

Április 1-jét világszerte a bolondok napjaként ismeri a közvélemény. A modern kori szokások szerint ilyenkor ugratják, megtréfálják egymást az emberek. Bár már több elmélet is napvilágot látott, hogy honnan eredhet ez a hagyomány, még senki sem tudott döntő bizonyítékkal szolgálni. Cikkünkben áttekintjük, hogy a történelem folyamán a különböző civilizációkban miként kezelték a szellemileg sérült embereket, majd bemutatjuk az első hazai értelmi fogyatékosok részére kialakított intézményeket, amelyek a mai XII. kerület területén működtek a 19. második felében. Az egyik a Frim Jakab-féle, Munka elnevezésű intézet volt, a másik Schwartzter Ferenc tébolydája. Mindehhez Magyar Adél Fejezetek az értelmifogyatékosok-kép történetéből című könyvét, valamint Éltés Mátyás Adatok a gyengeelméjű gyermekek oktatásának történetéhez című tanulmányát használtuk, kiegészítve a korabeli sajtó írásaival.

Kevés forrás maradt fenn, ezért nehéz rekonstruálni, hogyan gondolkodtak a szellemileg sérült emberekről a különböző antik civilizációkban. A legvalószínűbb, hogy mint más betegségeket, a fogyatékosokat is istenektől származó büntetésként, egyfajta stigmatizált állapotként értelmezték. A mezopotámiai Diagnosztikai kézikönyvként ismert, 40 agyagtáblára vésett ékírásos forráscsoport tanúsága szerint a korabeli orvostudomány a különféle betegségeket valamely istenség kezéjévé tekintette, így a gyógyterápiák központi elemei az imák, fohászok és különféle rituálék voltak, emellett azonban gyógykészítményeket is alkalmaztak.

Annyi bizonyosan elmondható, hogy a fogyatékosok ma ismert gyűjtőfogalma az ókorban még nem létezett, a süketeket, vakokat, értelmi vagy testi fogyatékosokkal élőket nem illették azonos kifejezéssel, más-más társadalmi megítélés alá eshettek. A tehetséges látásérzékenyek az ókori Egyiptomban például zsenikkelént magas megbecsültséget örvendhettek. A fogyatékosokkal élőket a számér-asszír-babiloni kultúrában sem feltétlenül kerültek marginális helyzetbe.

Az – akkori elnevezéssel – Hülyék intézete egy korabeli térképen

Bizonyos helyeken létezett a születés utáni gyermekszelkeció gyakorlata, aminek az egyik legismertebb példája a görög városállam, Spárta – bár itt fontos megemlíteni, hogy a kiválasztás nem olyan drasztikus formában történt, ahogyan azt egykor tanították. Németh György ókortörténeti kutatásai kimutatták, hogy a Taigetosz közelében lévő sziklás vidék valójában egyfajta inkubátorként szolgált, és az otthagyt babákat bárki magához vehette. Az ún. kitevés gyakorlatával tulajdonképpen az istenek akaratára bízták a gyengének tartott gyerekek sorsát.

Számos kultúrában a fogyatékkal élők olykor egészen magas presztízsű társadalmi szerepeket is betölthettek, különleges képességekkel megáldott emberekként tekintettek rájuk, például keleten gyakran közülük kerültek ki a sámánok. Sőt, azt is tudjuk, hogy az ókori keleti társadalmak többségében már megjelent az elesettek, betegek, fogyatékosok felkarolását megsegítő karitatív szemlélet. Később ez, a kereszténységnek köszönhetően, számos befo-

gadointézmény létrejöttét eredményezte.

A zsidó erkölcs kifejezetten tiltotta a hátrányos helyzetűekkel

A Frim Jakab-féle intézet Alkotás utcai épülete 1888-ban...

szembeni rossz bánásmódot, az Ószövetség ezzel kapcsolatban így ír: „Ne átkozz süketet és ne tégy gáncot vak elé: féld az Urat, a te Istenedet – mert én vagyok az Úr” (Mózes, 3, 19. 14.) Jézus tanításai között is megjelenik hasonló gondolat: „Jöjjetek hozzám mindnyájan... akik terhelve vagytok és én megemlítelek titeket.” Az Újszövetségben ez is olvasható: „Boldogok

lásra, a kapu felügyeletére stb.-re megtanítottak, sőt szerzetesi köntösbe is beöltöztették őket. Ilyen kolostori nevelésben részesült az együgyű fr. Heribaldus is, akit a szentgalleni krónikák nyomán megkapóan jellemzett Scheffel Ekkehard című regényében. Ez a fr. Heribaldus ugyanis a szentgalleni kolostorba betört magyarok elöl nem szökött meg, mint a többi barát, ellenkezőleg otthon maradt, fogadta a magyarokat s a kolostor pincéjében nagy mulatozást csapott velük.”

A 18. században kialakuló felvilágosult polgári gondolkodás egyre fontosabbnak tartotta olyan

gokkal teli kertben sétálhatnak. A kezelteteket három osztályba sorolták be. Egy hónapi kezelés és ellátás első osztályon 80, másodikon 60, a harmadik osztályon pedig 40 pengő forintba került. A beteg ezért tisztalakt, egészséges ételmezt kapott, és az árban benne volt a mosás, a gyógyszer- és az orvosi kezelés költsége is. Mai szemmel nézve meglepően szigorú volt a fegyelem. A kapus harangszóval jelezte, hogy reggel mikor kötelező kikelni az ágyból, este pedig lefeküdni aludni. A nagy létszámú személyzet folyamatosan szemmel tartotta az itt élőket.”

Magyar Pedagógiai Szemle, 1888

1875-ben Rákospalotán nyílt meg a Hülyék Nevelő- és Ápoló Intézete, amelynek célja az értelmi fogyatékosok oktatása és gondozása volt. Az intézetet Frim Jakab vezette, aki a korabeli sajtóban is gyakran említették. A Rákospalotai Intézetet az első elmegyógyintézet, a Narrenturm, vagyis a „Bolondok tornya” 1784-ben jött létre Bécsben. Hazánk ebből a szempontból komoly lemaradásban volt, ugyanis bár már a 18. század végén születtek határozatok és döntések egy országos tébolyda megvalósítására, végül különböző okok miatt egészen az 1840-es évekig kellett várni az első magyarországi elmegyógyintézet megnyitására. Ez Pólya József nevéhez fűződött, és a Városliget közelében működött. Három év után azonban anyagi nehézségek miatt bezárt.

Ezt követte Schwartzter Ferenc magántébolydája, amely 1850-ben nyílt meg Vácott, majd 1852-ben átköltözött Budára, a mai Kék Golyó utca sarkán álló telekre. Az intézmény nagy figyelmet kapott a korabeli sajtóban, mivel kellemes környezetet és megfizethető gyógykezelést, ételt és kulturált szállást biztosított a betegeknek.

...és nem sokkal azelőtt, hogy a Magyar Optikai Művek épületeivel együtt lebontották

A Vasárnapi Újság hosszabb cikkben számolt be a Schwartzter-féle tébolydáról: „... az intézet egy virágokkal és fákkal teli szanatóriumra, nem pedig egy börtönrre hasonlít. A szobák tágasak és szellőségek, az ablakokat vasrács fedi. Külön épületben helyezték el a női és a férfi betegeket. A hölgyek egy hatalmas lugasokkal és virá-

gy külső Váci úti villába, majd 1880-ban Budára, a Déli pályaudvarhoz, az Alkotás utca 16.-ba költözött az intézmény. 1886-tól ismét új helyszínen, a „Nagy-Rókus utca külső részén a budai polgári lövöld szomszédságában eső díszes Dégey-féle épületben” talált átmeneti otthonra, mígnem 1888 májusában saját épületet kapott az Alkotás és Csörsz utca sarkán. A hely Trefort Ágoston valóság- és közoktatásügyi miniszter pártfogása alatt működött, aki látogatást is tett ott, 1888-ban pedig, az új épület nyitójánál, a mellszobrárt is felavatták.

A Fővárosi Lapokban 1879-ben megjelenő írás arról árulkodott, hogy bár nagy szükség volt az intézményre, addig nem igazán kapott támogatást a magyar államtól: „Hülyék intézete, bár nem kevesebb mint húszezer szerencsétlen hülye van Magyarországon, eddig mindössze egy van hazánkban, Budapesten, ez is csak tizen-nyéget képes befogadni és az anyagi nehézségek miatt már-már bukásához közeledett. Most azonban Trefort közoktatási miniszter ez ügyre is kiterjeszti figyelmét s a bajon

legalább némileg segíteni készül, egyik alapítványi jószágon ingyenes helyiséget adván az intézetnek. Az új hely Nyitra közelében a hajdani Elefánt-Szent-János-zárda, mely a kitűzött célra teljesen alkalmas.”

A Néptanítók Lapja 1888. május 16-án ugyancsak Trefort érdemeit emelte ki: „Trefort Ágoston ő excellenciája volt az, ki a nemes célu intézetet a szó szoros értelmében vett elpusztulástól megmentette, főképp az által, hogy az intézet-tulaj-

donosnak a Széchenyi-Kollonics-féle alapból 50.000 forintnyi kölcsönösszeget bocsátott rendelkezésére. Ebből az összegből vásároltak meg a németvölgyi dűlőben a vörös kereszt korbács háta mögött egy 2200 ölnyi területű telket, melyen a tulajdonos mintegy 75.000 forint költséggel egy nagyterjedelmű csinos egyszintes épületet emeltetett. Abban az épületben az igazgató magánlakásán s szükséges gazdasági helyiségen kívül 120 növendék számára vannak hálóbélyeges, nappali tartózkodó szobák, iskolák, fürdő, tanterem stb. összesen 34 nagyobb helyiség.”

Az új épület 1888-as avatási ünnepségéről szintén a Néptanítók Lapja adott hírt: „A budapesti államilag segélyezett hülyék és gyengeelméjűek nevelő- és ápoló-intézete folyó hó 13-án d. e. 10 órakor, tartja a budapesti I. ker. Alkotás-utcában, a Paedagogium közelében épült új épületének felavatási ünnepélyét és egyszersmind évi zárvizsgálatát.”

Ugyanebben az évben a Néptanítók Lapjában a következő beszámoló jelent meg: „A hülyék nevelő- és ápoló-intézete (Budapest, I. ker., Alkotás utca saját házában) küldi szét 7-ik értesítőjét, melyből a következőket vettük: az intézetnek 2 éve elzölt 22 növendéke volt, azaz felvetett 50, jelenlegi létszáma pedig 53. Beszélni tud 43, nem tud beszélni 10, ezek közt siketnéma 2. A beszédet érti 17, nem érti 6. Irni, olvasni tud 29, egyedül eszik 49, etetni kell 7, felöltözködni és levetközni 6.”

Frim Jakab a zenét tartotta az egyik legfontosabb képzőeszköznek, az emlé-

kezet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

Frim Jakab gyógypedagógus, tanító

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

Emléktábla Schwartzter Ferenc tiszteletére

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

szerepet fejlesztését pedig történetek újramondásával segítette. Szerinte a nevelés alapja az engedelmesség, a rendre, a társas életre szokta-

Schwartzter Ferenc magántébolydája 1852-ben költözött a mai Kék Golyó utcába

Mi kerüljön a húsvéti asztalra?

Jó dolgunk van: egyre többet süt a nap, megszólaltak a madarak, nyílnak a tavaszi virágok, készülhetünk a húsvétra! A legtöbb család ilyenkor a hagyományos fogásokhoz ragaszkodik, a megszokott sonka, tojás, krumplisaláta összeállításához. Vannak, akik a báránysülttel próbálkoznak. A szokás nagy úr, és ez így van jól. Mindennek ellenére érdemes néhány kevésbé ismert étellel bővíteni a húsvéti repertoárt. A bejglit pedig akár fel is válthatja a mutatós kuglófok valamelyike.

GYERGYÓI ASZALT SZILVÁS SONKALÉLVES

A húsvéti sonka markáns ízű főzőlevét vétek kiönteni, remek levesalap lehet belőle, különösen akkor, ha egy kevés sonkamaradék is jár vele. Tudták ezt takarékos eleink, ahogy azt is, hogy a hűtőszekrényben kibűlt sonka tetejéről lekanalazott zsírt jól fel lehet használni rántás készítéséhez.

Hozzávalók (4 személyre):
2 sárgarépa
4 evőkanál olaj
1,5 l sonkafőzőlé
só, őrölt bors
2 evőkanál rizs
1 evőkanál liszt
1 mokkáskanál pirospaprika
20-25 dkg főtt füstölt sonka
2 evőkanál citromlé
1 kiskanál cukor
12 szem magozott aszalt szilva
...a tésztához:
2 tojás
20 dkg liszt
1 evőkanál olaj
...a tálaláshoz: tejföl

A megtisztított sárgarépát kockákra vágjuk, és 2 evőkanál olajon megfuttatjuk, majd a sonkalével felengedjük. Ha kell, nagyon óvatosan megsózzuk (a sonkalé már eleve sós!), borssal fűszerezük, és a megmosott rizst beleszórjuk. Közben elkészítjük a levesbetétet, amihez a tojásokból és a lisztből egy kevés vízzel rugalmas tésztát gyúrunk. Liszttel behintett deszkán felújnyí vastagra kinyújtjuk,

apró kockákra vágjuk, majd az olajon megpirítjuk.

Amikor a répa és a rizs megpuhult, a rántáshoz a lisztet a maradék olajon megpezsgéjük, a pirospaprikával megszínezzük, majd a levest besűrítjük vele. A sonkát beleszórjuk, a citromlével pikánsra ízesítjük, aztán az aszalt szilvával és a levesbetéttel együtt még egyszer felforraltjuk. Tejfőllel meglocsolva tálaljuk.

BÁRÁNYKOTLETT FÜSZERESEN

Ezt a pecsenyét ünnepi alkalomkor egzotikus gyümölcsökkel tálaljuk! Ezek lehetnek negyedekbe vágott eperszemek, sárgadinnyegolyók, meghámozott, vékonyra szeletelt mangócsikok és kivikarikák, félbevágott friss fügek.

Hozzávalók (4 személyre):
2 nagy, piros húsu kaliforniai paprika
1 kicsi, csípős pirospaprika
fél csomó újhagyma
2 nagy gerezd fokhagyma
1 zöldcitrom (bio)
4-4 levélke friss vagy 1-1 késhegynyi morzsolt kakukkfű és majoránna
8 szem szegfűszeg
só, őrölt bors
csipetnyi őrölt Cayenne bors
4 evőkanál olaj
1 mokkáskanál barna cukor
8 szelet kicsontozott, bőrös báránycsont

megszárogatjuk, felaprítjuk. A szegfűszeget durvára törjük.

Az összes hozzávalót deszkán egy kupacba halmozzuk, és éles késsel még finomabbra, szinte pépesre aprítjuk. Tálba töltjük, sózzuk, borsozzuk, a Cayenne borssal még fűszerezzük, majd 2 evőkanál olajjal és a cukorral alaposan összekeverjük. Serpenyőbe öntjük, és kevergetve 2-3 percig pirítjuk. A tűzről lehúzzuk, és hűlni hagyjuk.

Közben a hússzeleteket megmosuk, konyhai papírtörölvél a vizet leitatjuk róluk, és éles késsel a bőrös szélüket bevagdossuk. Csak azokat az oldalakat sózzuk meg egy egészen kicsit, amik alulra kerülnek. A fűszeres masszát a szeletek tetején elsimítjuk, úgy, hogy a bőrös résszel ne érintkezzen. A húsokat vékonyan kiolajozott tepsibe sorakoztatjuk, a maradék olajjal meglocsoljuk, és alufóliával lazán bedelve előmelegített, forró sütőben kb. 25 percig sütjük. Ekkor a fóliát levesszük róla, és a sütőbe visszatolva addig sütjük, amíg a bőrös része ropogós sült-szalonna-szerűre sül.

MOZZARELLÁS CÉKLA

A mozzarella gyúrt és formázott, friss sajt, nagyon gyorsan megromlik. Az üzletekben tejsavóban, zacskóba hegesztve kapható, így megfelelő hűtés mellett néhány napig eltartható. Az eredeti olasz mozzarella fekete vízbívaly tejéből készül, de ma már tehéntejből is gyártják. Salátákba és pizza tetejére sütvendékként finom és mutatós.

Hozzávalók (4 személyre):
4 közepes, kb. 5 cm átmérőjű cékla só
...az öntethez:
30 dkg paradicsom
1 fej vöröshagyma
2-3 dkg dió
3 evőkanál fehérborecet
őrölt bors
csipetnyi cukor
1,5 dl olívaolaj
2 zacskó mozzarella (saját levében)
1 csokor friss bazsalikom

A céklát alapos mosás után enyhén sós vízben kb. 35 perc alatt

A kuglóf szó német eredetű, az első fele a *die Gugel* (kapucni) szóra utal. A második fele a szintén német *die Hefe* (élesztő) szóból származik. A németben kortól, nyelvjárástól függően több formája is van: *Gugelhupf*, *Gogelhupf*, *Kugelhupf*. Már a 17. században ismerték, de a biedermeier korszakban terjedt el igazán Németországban és Ausztriában, majd az osztrák konyhán keresztül nálunk is, különösen a polgári családok körében.

A kuglóf elnevezés kimondottan a formájára utal. Anyagi és társadalmi helyzetétől függően eredetileg is többféle tésztából készült. Ismert az élesztős és sütő-

MÁRVÁNYOS KUGLÓF

Hozzávalók:
30 dkg finomliszt
30 dkg rétesliszt
10 dkg cukor
2 dkg élesztő
4-5 dl tej
4 tojás sárgája
10 dkg vaj
1 csomag vaníliás cukor
5 dkg mazsola
csipetnyi só
...a forma kikenéséhez: zsír

Az élesztőt 3 deci édes tejben megkelesztjük. A puha vaját, a többi cukrot, a sót, a vaníliás cukrot és a tojások sárgáját habosra keverjük. Ezután beledolgozzuk

puhára főzzük. Leszűrve hűlni hagyjuk, meghámozzuk, majd kb. 3 milliméter vastagon felszeleteljük. A paradicsomokat egy pillanatra forró vízbe dobjuk, leszűrjük, a héjukat lehúzzuk, a belsejüket kis kockákra aprítjuk. A megtisztított hagymát finomra, a diót durvára vágjuk. A borecetben egy kevés sót és borsot elkeverünk, a cukorral ízesítjük. Kanalanként hozzáadjuk az olajat, majd a para-

dicsombelsőt, a hagymát és a diót is beleforgatjuk. A mozzarellát a céklához hasonlóan felszeleteljük, és azzal együtt egy kerek tálon úgy rakjuk körbe, hogy a szeletek félig takarják egymást. A száraról lecsipkedett és megmosott bazsalikomlevelekkel sűrűn kirakjuk, végül a paradicsomos öntettel meglocsoljuk. Ropogós franciakenyérrel vagy pirítóssal kínáljuk.

SONKA KÉREGBEN

Szokatlan, ám látványos fogást tálalhatunk az így sült sonkából. Remekül illik hozzá a parajkrémmel zöldre színezett krumplipüré, valamint a parajos túróval töltött paradicsom, ami jó, ha a hússal együtt sül.

Hozzávalók:
kb. 1,5 kg kötözött sonka vagy füstölt comb
2 babérlevél
1 vöröshagyma
...a kéreghez:
2 szelet kenyér
0,5 dl olívaolaj
só
1 csokor petrezselyem

A sonkát jól megmossuk, majd a babérrel és a vöröshagymával ízesített vízben puhára főzzük. Amikor a hús elkészült, a zsineget lefejtjük róla, és egy tepsibe fektetjük. A kenyeret megpirítjuk, majd

összetördelve a petrezselyemmel és az olívaolajjal együtt turmixoljuk. A kapott pépet a sonkára kenjük, a főzővizéből 1-2 decit aláöntünk, és 180 °C-ra (légkeve-

reses sütőben 165 °C-ra) előmelegített sütőbe toljuk. Addig sütjük, amíg a bevonata ropogós piros lesz. Csak 10-15 pernyi állás után szeleteljük fel!

Kuglóf, a „kapucnis” sütemény

poros változata is. Sütéséhez egyedi kuglófformára van szükség, amely lehet agyagból, üvegből, zománcozott fémből is. Szinte valamennyi család őriz néhány szép régi darabot ezekből.

a megkelesztett élesztőt, a lisztet és annyi langyos tejet, hogy könnyű, lágy tésztát kapjunk. Fakanállal vagy dagasztógéppel dolgozzuk ki, és amikor már jó hólyagos, a mazsolát is hozzáadjuk.

Dagasztás után a tészta felét lisztes deszkára emeljük, és kézzel húzogatva téglalap alakúra formázzuk. A dagasztógépben maradt tésztához jó minőségű kakaóport adunk, minél többet, annál sötétebb lesz, és átdagasztjuk, hogy egynemű legyen. Ezt a kakaós tésztát a kitepített fehér tészta tetején, továbbra is kézzel, hasonló méretűre alakítjuk. Végül az „emeletes” tésztát lazán felhengergetjük, és körkörösén a kikent kuglófformába fektetjük (kb. a forma feléig ér).

Langyos helyen addig pihentetjük, amíg a forma meg nem telt vele, akkor forró (200 °C-os) sütőben kb. 15 percig, majd közepes fokozaton (180 °C) túpróbáig (kb. még 25 percig) sütjük. Ha megsült, azonnal deszkára borítjuk, és még rögtön melegen vaníliás porcukorral megszórjuk.

CITROMOS, MÁKOS KUGLÓF

Hozzávalók:
25 dkg Rama margarin, csipetnyi só
15 dkg porcukor
4 tojás
40 dkg finomliszt
1 csomag sütőpor
1 dl tejszín
2 biocitrom reszelt héja és leve
25 dkg nem darált mák
2-3 evőkanál narancslikőr
...a bevonathoz:
2-3 biocitrom (az egyik legyen zöld!)
15 dkg porcukor

A puha margarint a sóval, a cukorral és az egész tojásokkal habosra keverjük. A sütőporral a lisztbe szórjuk, és a tejszínnel felváltva óvatosan a tojások masszába forgatjuk. Ezt kétféle osztjuk: az egyiket a citromok levélével és reszelt héjával, a másikat a mákkal és a likőrrel ízesítjük.

Egy kuglófformát alaposan kivajazunk, belisztezzük, majd először a má-

kos, utána a citromos tésztát beletöltjük. Egy húsvillával néhányszor behúzzuk, hogy a belseje márványossá váljék. Előmelegített sütőben közepes lánggal (180 °C, légkeveréses sütőben 165 °C) 50 percig sütjük. Közben a bevonathoz a citromokat forró vízben jól megmossuk, szárazra töröljük, majd a héjukból citromreszeléssel ügyesen hosszú szálakat vágunk. Ezután a levüket kipréseljük, és porcukorral sima, folyós krémmé keverjük. Túpróbával meggyőződünk arról, hogy a tészta átsült-e, majd rácsra borítva hagyjuk kissé kihűlni. Végül a citrommázat a tetejére öntjük, és a citromhéjcsíkokkal díszítjük.

(pákozd)

Kutak, források, tavak, patakok egykor és most

Ha a víz és a Hegyvidék kapcsolatán gondolkodunk, akkor manapság leginkább a villámárvizek és a szárazság juthatnak az eszünkbe. A XII. kerület helytörténete azonban kutak, források, tavak és patakok sokaságáról mesél – ezekből adott színes ízelítőt Földváry Gergely történész, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény vezetője a Hegyvidéki Zöld Iroda által szervezett előadásában.

A Sváb-hegy kútjainak vizét már a 17. században fa- és agyagcsövekkel szállították a budai várba. A kifogástalan ízű folyadék a közlekedőedények elvén jutott a magasabbra fekvő budai forrásokból a mai Szentháromság téren álló kútba. A Városház és a Béla király kútja víze – amely egykor Erzsébet királyné kedvence volt – magas nitráttartalma miatt jelenleg nem felel meg az EU közegészségügyi előírásainak, és nem fogyasztható, a zárt forrásokból egyenesen a csatornába folyik.

A Szentháromság téri egykori kút tetőjén Pallasz Athéné szobra díszítette, amely a bontás után kalandos körülmények között került egy hegyvidéki villa kertjébe. Onnan az azt karbantartó és a szomszédban lakó kertész kapta meg munkája ellenértékéért. A kőtövezés után sem jutott több megbecsülés a műalkotásnak, nem esztétikai, inkább gyakorlati hasznót hajtott: száradó ruhát teregettek a városvédő lándzsájá-

Az egyedülálló Eötvös úti víztározó még ma is működik

ra, és katonák használták a bajonettes vívás gyakorlására. Persze azért minden évben mésszel szép fehérre mázolták.

Aztán a sokszor orra bukó, 300 éves szobor vastag festékrétege alatt végre felismerték a Hegyvidéken rejtőző istennőt, és méltó helyére került a Budapest Fővárosi Önkormányzat épületének védel-

mében (a portán bejelentkezve, kísérővel ugyan, de szívesen megmutatják a biztonságiak az érdeklődőknek). Egy másolata megtekinthető a Mátyás-templommal szemben, egy sarki kőfülkében. A mű újkori ismertségét Ráday Mihálynak köszönheti.

A számtalan kerületi forrás között kevésbé ismert a Darázs-kút, az egyetlen ma is megkóstolható vízü vízvételi hely, bár ennek is magas a nitráttartalma, még ha nem is éri el az egészségügyi határértéket. Az aprócska, Csermely úti kifolyónál még nagy esőzések után is csupán szerényen csordogál a folyadék a vascsőből, így csak az tud sokat inni, aki kellően türelmes. A forrás mellett fém térszobor áll: egy óriásdarázs mozduatlanul őrzi élő fajtársait, amelyek nyáron szomszédosan döngicsélnék a víz körül.

Mindenekről Földváry Gergely, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény vezetője beszélt a Hegyvidéki Zöld Iroda által szervezett előadásában. A történész a folytatást felvezetve megkérdezte a Hegyvidéki Kulturális Szalonban összegyűlt érdeklődőket, hogy hány hegyvidéki tavat tudnának felsorolni. Nos, a helyes válasz az egy volt, mindössze ennyi valamirevaló állóvízzel büszkélkedhet a környékünk.

A Béka-tó a Normafától gyalogutakon elérhető kis „tócsa”, fölötté szintén összejár a partján álló fák lombja. Néhány évtizede még más volt a helyzet, például az Istenszeme fogadó kertjében is egy nagyobbacska tó víze hullámozott. Régi fényképek bizonyítják, hogy csónakázni is lehetett rajta. Később a fogadó épületébe költöztetett intézet lakói fürödtek benne, ám a környéki források csatornába vezetése miatt lassan kiszáradt. Ma bokrok, fák terpeszkednek az alig felismerhető mederben.

Kerületünk érdekessége a Lóitató, amely nem forrásra épült, valószínűleg a kaptató előtt ott itattak a hegyre igyekvő kocsisok, így nyert értelmet a ma is ismert kút. A főváros egészét tekintve egyedülálló az Eötvös úti víztározó, mert ma is működik. Építése előtt sok gond volt a gyenge víznyomással, Jókai panaszkodott is a szomszédjaira, akik megcsapolják a felfelé jövő vezetéseket, ezért nálá már csak „prűskölve” csordogál a csap. Nem is tudta öntözni híres kertjét. Az akkor még legfeljebb szekerek által járt útvonalon 110 éve épült torony orvosolta a problémát, és teszi ezt töretlenül azóta is.

A Jókai Klubhoz közel, a Hollós út és a Diana utca között, a fogaskepekű vasút vonala felett áll egy impozáns építmény, amelyről elsőre nehéz lenne megmondani, mi köze a hegyvidéki vízekhez. A 120 éve fényképezhetőnek használt épületet a tulajdonosai, nyilván-

Földváry Gergely tartotta az előadást

való esztétikai értéke miatt, a kertjükbe telepítették, ahol vízházként üzemelt, azaz az összegyűjtött esővizet tárolta. A funkció a vízvezeték elterjedésével megszűnt, de szerencsére a tetszetős épület megmaradt, és ma is gazdagítja a Hegyvidéket.

A források víze régen árkokban folyt a Dunáig. A legjelentősebb az Ördög-árok volt, amely veszedelmes árvizeivel érdemelte ki baljósulátú nevét (előtte, Remete Szent Pál után, Paulus-pataknak, valamint Kovácsi-pataknak is hívták). Nagykovácsi felől a Hűvös-völgyön át jutott el a Városmajorba, majd Buda szennyvizétől felduzzadva a mai Erzsébet híd felett érte el a Dunát.

A városmajori templom építésének idejére ezt a vízfolyást már lefedték, de a statikai viszonyok nem engedték meg, hogy a feltöltött területre kerüljön a torony, ezért épült – szokatlan módon – a templom házáról távolabb. Az Ördög-árok egyik mellékága a Csörsz-árok volt, amely csak nevében azonos az ókorban készült, kiterjedt alföldi védműrendszerrel.

A mi Csörsz-árkunk a Böszörményi út vonalán folyt, ahol most az 59-es villamos jár. A mai Apor Vilmos tér alján sokáig híd vezetett át a meder felett.

A hegyvidéki források víze gyógyítás céljára is több helyen rendelkezésre állt. A kikapcsolódni, felüldülni és gyógyulni vágyók a Svábhegyi Szanatórium kertjének nagy medencéjében lubickolva tekinthettek le a városra. A Városmajor utcában, a mai Kós Károly iskola és a szívsebészeti klinika helyén szintén gyógyfürdő állt. Ennek ma már nincs nyoma, de a Földművelésügyi Tárcá (ma: Agrárminisztérium) – már nem működő – sportközpontjának medencéi még megvannak a Lejtő úton.

Az előadás több résztvevője is felvetette az Ágnes-kút újjáélesztésének ötletét. Egyikük, még gyerekként, szívesen járt oda a kellemes víze miatt. Az egykori kút eredeti építményének kis kiöntőrése megmenekült, ma is a Szent Erőben áll, nem meszszes a korábbi helyétől. A Hegyvidéki Zöld Iroda munkatársai folyamatosan monitorozzák a forrás hozamát, és vizének minőségét is megmérték a közelmúltban, de sajnos az nem érte el a fogyaszthatóság küszöbértékét.

Az ismeretterjesztő előadást hallgatva nehéz volt nem szembeülni azzal, hogy a környezetünkben évezredek óta bőségesen jelen lévő víz miként látta el eleinket, és hogyan tűnt el a beépítések hatására. Mindeközben a betonrengtegekben évről évre forrnbak a nyaraink, és egyre nagyobb kincsként tekintünk minden csepp vízre.

(Barta)

■ A téma iránt érdeklődőknek érdemes megtekinteni a helytörténeti gyűjtemény kiállítását a Lóvasúton.

Gyógyhatású avokádó

Vannak, akik rajonganak az avokádó krémek, zöld gyümölcshúsáért és a visszafogott, dióra emlékeztető zamataért, mások egyszerűen nem értik, minek olyasmit enni, aminek szinte nincs íze. Bár nem tudhatjuk, a dél-amerikai indiánok szereték-e, abban biztosak lehetünk, hogy évezredek óta fogyasztották a gyümölcsöt. Az aztékok el is nevezték, amit a gyarmatosítók – a latin nyelvek szabályai szerint kissé kimondhatósabb formába alakítva – át is vettek. A világ azóta ezen a néven emlegeti a hatalmas magot tartalmazó zöld „körtét”.

Az avokádófa a babérfélék családjába tartozó, természetes növény. A trópusi égöv alatt gyorsan fejlődik, lándzsás levelekből álló, hatalmas lombkoronát nevel, és rengeteg gyümölcsöt érlel, amit azonban a helyiek nem tartanak túl nagy becsben. A mi szemünkben lenyűgöző, szinte focilabdá-

sen készített turmixot is leginkább a turisták fogyasztják.

Pedig az avokádó nemcsak értékes, telítetlen növényi zsírokat nagy mennyiségben tar-

Virág és termés

talmazó, tápláló gyümölcs, hanem gyógynövény is, amelynek haszna régóta ismert. Rendszeres fogyasztása jótékonyan segíti a szív- és érrendszeri problémák megelőzését, bőregeneráló hatású, valamint magas ásványianyag- és vitamintartalmának köszönhetően kitűnő antioxidáns. Egyes vidékeken afrodisziákumként is ismert. A gyümölcs az A-, többféle B-, C- és E-vitamin mellett kalciumot, káliumot, nátriumot, foszfort, vasat és magnéziumot is tartalmaz. Magjából értékes olajat préselnek.

Ha csak a konyhában használjuk, a diónyi mag általában a komposztban landol, ami nem feltétlenül jelenti az elherdálását. Még nyarokon a tápdús talajban

ugyanis spontán kicsírázhat, és gyors növekedésnek indulhat.

Ha mindezt tudatosan szeretnénk elérni, akkor kicsit nehezebb dolgunk van. Kapható kifejezetten avokádómag-csírázó berendezés, amely a mag alsó felét mindig vízben tartja, de ha oldalról három gyufaszálal dugunk a magba a képzeltbe-

ly egyenlítője mentén, akkor ezeken támaszkodva megáll egy hagyományos befőttesüveg peremén is. Már csak arra kell figyelni, hogy a víz ne párologjon el alóla, és a mag alja mindig beleérjen. Ha a gyümölcsünk nem esett át hűtőszobára, akkor néhány hét után a mag kettéreped, és ekkortól felgyorsulnak az események. A csírázás a gyökérkérdemény fejlődésével indul meg, ezt követi az első erőteljes hajtás megjelenése. A magban koncentrált tápanyagok felhasználásával a növény hetek alatt óriás levelek sokaságát neveli. Ilyenkor érdemes egy nagy cserépbe átültetni. Nyáron a szabadban is jól érzi magát, kedveli a közvetlen napsütést, de rendszeres öntözést igényel. Télen levelei hullhatnak, ám a fácska tavasszal újra kizöldül.

Különösen gyerekek számára lehet érdekes kísérlet a szokatlan magok csíráztatása és a trópusi ritkaság nevelése. Szobanövényként hosszú életű, nem különösebben izgalmas megjelenésű faj, amely jelentéktelen virágokat hoz, de nálunk nem terem.

BI.

Pályázat

vadgesztenye-, platán- és tölgyfarovarkártevők elleni védelemre (fainjektálással vagy permetezéssel)

2023. április 3-án 10.00 órától lehet jelentkezni a Hegyvidéki Önkormányzat zöld irodájának által indított lakossági akcióra, ami a vadgesztenyefák, valamint platán- és tölgyfák fő kártevőinek (vadgesztenye-aknázómoly és csipkésposolka) visszaszorítására irányul.

A kertekben található faállomány kártevő-mentesítése nélkül, a levél károsodása miatt, a faegyed leggyengül, és akár el is pusztulhat. A kártevők elleni védekezés időpontja a rovarok kirajzásához igazodik.

Fainjektálás: a fainjektálás azoknál a fáknál is biztos megoldást jelent a növényvédelemre, amelyek nehezen megközelíthető helyen állnak, vagy nagyon magasak, így például a permetezés nem éri a teljes lombot. Az eljárás előnye, hogy annak során nem kell számolni a vegyszer elsodródásával és a vadgesztenyefák 2 év, a platán- és tölgyfák 1 + 1 év védettséget kapnak, az első évben legalább 90%-os, a második évben legalább 70%-os eredményességgel.

Permetezés: az első rajzásra általában áprilisban kerül sor, míg a második nyár közepén várható, ezért a megfelelő hatékonyság érdekében legalább e két alkalommal célszerű elvégezni a fák permetezését, kártevő-mentesítését. A legfontosabb az első permetezés (április-május) elvégzése. A permetezés során az aknázómoly-kártevők mellett egyéb betegségek (gombabetegségek, eseti atkafertőzés) ellen is kezelést kapnak a fák, minden esetben kiegészítő lombtrágyázással. A permetszert a vállalkozó maximum 20 méteres magasságig tudja kijuttatni a fára. Az első és a második permetezést ugyanaz a vállalkozó végzi. A fák egyéves védettséget kapnak.

A támogatás a rendelkezésre álló keret kimerüléséig, a jelentkezés sorrendje alapján adható.

PÁLYÁZATI TÁMOGATÁS RÉSZLETEI

A támogatás az összeg felére vonatkozik, az eljárás költségének 50%-át (a második rajzási időszakban esedékes permetezést vagy az egyszeri injektálás költségének felét) az önkormányzat átvállalja.

1. Az egyalkalmas injektálás teljes költsége bruttó 39 000 Ft/faegyed. A támogatás az összeg felére vonatkozik, az eljárás költségének 50%-át az önkormányzat átvállalja, így a támogatást igénybe

vevő félnek 19 500 Ft-ot kell megfizetnie faegyedenként a vállalkozó felé a munka elvégzését követően.

2. A kétalkalmas permetezés teljes költsége bruttó 16 510 Ft/fa. A támogatás az összeg felére vonatkozik, az eljárás költségének 50%-át az önkormányzat átvállalja, így a támogatást igénybe vevő félnek 8255 Ft-ot kell megfizetnie faegyedenként a vállalkozó felé az első permetezés elvégzését követően. Az első permetezés elvégzése feltétele a második permetezésre vonatkozó támogatás elnyerésének.

A tulajdonos/közös képviselő a vállalkozónál található címlista aláírásával igazolja a munka elvégzését a második permetezés alkalmával és ugyanígy az egyszeri fainjektálás esetében is.

A pályázaton csak Budapest XII. kerületi, magántulajdonú vagy gazdasági társaság kezelésében lévő társas- vagy családi lakóházak lakói vehetnek részt.

A JELENTKEZÉS MÓDJA

Kizárólag online lehet jelentkezni 2023. május 2. 16.00 óráig a <https://eugyintezes.hegyvidek.hu/honlapon>, a Hegyvidék Fiókból Létrehozását/Bejelentkezését követően, csak azonosított ügyfélként, a bal oldali sávban, a Zöld Iroda fül alatt, a „fák kártevő-mentesítésének támogatása” almenüben.

Az azonosított folyamata történhet interneten, a Hegyvidék Fiókból való átírányítással, a www.magyarorszag.hu oldalon keresztül, ügyfélkapus regisztráció használatával vagy személyesen a Hegyvidéki Önkormányzat ügyfélszolgálatán (Böszörményi út 23-25.), ügyfélfogadási időben, a személyi igazolvány és lakcímkártya okmányok bemutatásával.

További tájékoztatást a 06-70/938-8474-es telefonszámon és a zoldpont@hegyvidek.hu e-mail-címen nyújtunk.

